

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknel: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszbutékkal vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden negyszög centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

1898. XXIII. t. c.

Az elmúlt év az áldatlan politikai harcok következtében törvényalkotásokban szegénynek mondható.

Mindazonáltal az 1898-ik évhez fűződni fog egy alkotás, mely gazdasági, társadalmi és erkölcsi szempontból sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint azt sokan hiszik, s ez: a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről hozott törvény.

Sajnos, hogy ezt a törvényalkotást a közvélemény mindjárt kezdetben nem fogadta azzal a meleg érdeklődéssel, a mit megérdemel.

Pedig egész közlel szemügyre véve a dolgot, a hitelszövetkezetekről alkotott törvény egy oly nagyszabású törvényes intézkedés, mely a kisebb vagyonu egyénekre, tehát a társadalom óriás nagy többségére, megbecsülhetetlen áldást hozhat s egész gazdasági és társadalmi életünkben fordulópont lehet.

És vajjon mi teszi ezt a törvényt ilyen nevezetessé?

Az, hogy kiindulva abból az általánosan elismert igazságból, hogy az erőknök egyesítésével az egyes erők hatása is fokozódik, azt óhajtja elérni, hogy az apró, mondhatni a nép filléreiből keletkezett tőkék egyesüljenek s az így összpontosított tőkék, valamint az egyesülés révén megteremtett hitel útján igénybevehető összegek, a csekély vagyonu és hitelü kisgazdák, iparosok és kereskedők hitelígyényeinek s egyéb gazdasági érdekeknek a kielégítésére fordíttassanak.

Az egyesülésben rejlő erő eszméje hozta létre az említett törvényt. Ez van benne kifejezve, s ezt az eszmét minél szélesebb körben terjeszteni: képezi a törvény feladatát.

Hogy nagy tőkék egyesülésével, gaz-

dasági téren, mily nagy eredményeket lehet elérni, arra hazánkban is elég példát szolgáltatnak a virágzó és nagy ipari vállalatok és pénzintézetek; fájdalom azonban hazánkban eddig még nem sok példát találunk a sok apró tőke és erő egyesülésére; pedig ha elismerjük azt, hogy a tőkék egyesülése fontos tényező a népek gazdasági életében, ugy sokkal de sokkal inkább áll az, hogy a számtalan apró tőke és erő egyesülése aránytalanul fontosabb és kívánatosabb; mert hiszen ez az egyesülés sok ezer és ezer kis tőkével rendelkező egyének érdekét mozdítja elő, már pedig megdönthetetlen igazság, hogy legtokélyesebb az a társadalom, melyben a tisztességes megélhetés, boldogulás minél több ember számára van biztosítva.

Meggőződésünk szerint ez az eszme lebeghetett szem előtt a törvény alkotásánál. És ugy tudjuk, miszerint az anyagi boldogulás minél szélesebb körökre való kiterjesztésének egyik hathatós eszköze lesz a hivatkozott törvény; de csak akkor, ha azt, a mint a kormány és törvényhozás fölismerte, az érdekeltek is be fogják látni, t. i. azt, hogy saját jóllétök emelésére okvetlenül szükséges a tömörülés.

A kormány és törvényhozás hivatásának magaslatán állott ennek a törvénynek a meghozatálánál. Erről az oldalról valóban nem várhatunk többet, mert hisz a törvény alapján megalakult „Központi Hitelszövetkezet” alaptőkéjéhez, a törvényben adott felhatalmazás alapján, a pénzügyminister egy millió korona értékű regále-kártalanítási kötvényt is tulajdonába bocsátott a Központi Hitelszövetkezetnek.

Az első nagy lépés a kitűzött cél felé tehát a Központi Hitelszövetkezet fölállításával megtétetett. A központi Hitelszövetkezet van tehát most arra hivatva,

hogy a már létező szövetkezetek érdekeit előmozdítsa, hitelígyényeit kielégítse s hogy újabb szövetkezetek alakulását elősegítse. Valóban a Központi Hitelszövetkezet a csekély vagyonnal bíró néposztályokkal szemben ugy jelentkezik, mint a segítségére készséggel nyújtott kéz, melyet a segedelemre szorulóknak csak meg kell ragadniok.

Ugy tudjuk, hogy egyelőre a Központi Hitelszövetkezet a már meglevő és az alakuló hitelszövetkezeteket fogja támogatni; nincs kétség azonban, hogy idővel áldásos működését a szövetkezetek minden formájára ki fog terjeszteni; mert hiszen a kis gazdáknak, iparosoknak, kereskedőknek, hitelígyényeiken kívül, gazdasági igényeik is vannak s így bizonyára támogatni fogja a Központi Hitelszövetkezet azokat az egyesületeket is, melyek p. o. a nyers anyagok közös beszerzésére, a mezőgazdasági vagy ipari cikkek közös elárúsítására stb.-re alakulnak. Támogatni fogja majd bizonyára a fogyasztási, a lakásépítő s más efféle szövetkezeteket is.

Messze meghaladná egy hirlapi cikely keretét a szövetkezeteknek áldásos hatását részleteiben ismertetni; s ezért csak Németország példájára utalunk, hol a lefolyt harminc évben a kisgazdák, iparosok és kereskedők jólléte meglepő módon emelkedett, s ennek az emelkedésnek egyik legnagyobb tényezője az egész országot behálózó sok ezer szövetkezet.

Hogy mennyire egészséges eszme a gazdasági célból való szövetkezés, annak legfényesebb példáját mutatja Németország A szövetkezetek atyja Schulze-Delitsch körülbelül negyven évvel ezelőtt alapította szülővárosának eszmadiai körében az első szövetkezetet, melynek célja e mesterséghez szükséges nyers anyagok közös beszerzése volt; s ez egy szövetkezet nyomán

Á l o m.

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Ki ne beszélt, ki ne hallott volna már az ébrenálmodásról! Hiszen olyan megszokott, s annyira elkoptatott frázis. Egyszer, régen, az én életembe is beleszótt a sors egy ilyen frázist az ébrenálmodásról. Engedjék meg, hogy elbeszéljem.

*

Laxenburgban történt, ezen a császári remek birtokon, a hol az ezeregyéji mesék tündéri romantizmusát látja maga előtt meglevenülni az ember.

Mint egy éves önkéntes Bécsben, az x-i regimentnél szolgáltam, s innen lett „kivezényelve” az én századom, mint diszszázad Laxenburgba az 189— év május havában.

Ebben az évben a tavasz ébredése különösen szép volt ezen a mesésen szép helyen. A park remek virág-grottáival, egyenesre vágott útjaival, a százados nagy, most teljes díszökben pompázó fák alatt kis, fehérre festett lócáival, a családásig hiven utánzótt, a fák lombjaitól eltakart miniatűr váraeskáival, barlangjaival igazán ellenállhatatlanul elvarázsló, mámorító hatással volt a kedélyre.

Az én kedvencem azonban mégis a park óriási tava volt.

Nekünk, önkénteseknek, csak nagyon keves volt a dolgunk, s így többnyire ott tartózkodtam a tavon, könnyű kis szandinommal keresztül-kasúl bolyongva annak zeg-zúgos részeit.

Egy vasárnap délután is kedvenc passziómnak hódoltam.

Ilyenkor különösen a világ minden részéből ide sereglő vendégeknök tarka, vidám serege nyüzsgött a tavon, a kik a természetnek és művészetnek itt gyönyörű összhangban egyesülő pompáját jöttek bámulni. A lég telve volt az elragadtatás élénk nyilatkozataival.

Az idő eleinte gyönyörű volt, de aztán, ugy délután 5 óra tájban, sötét felhők tolultak az égboltra, a melyek vihart jósoltak.

A vendégek siettek menekülni, s pár peremulva az előbb még oly élénk tó eszöndes, néptelen volt, csak az én kis kedvenc eszöndékom ringott még egymagában a tó színén.

En maradtam. Rám nézve ellenállhatatlan hatást gyakorol a vihar. Van valami lebilineselő abban a néma, hangtalan eszöndé, a mi a vihar kitörését megelőzi.

Hanyatt feküdtem kis eszöndékomban, a habok nyugodt játékának engedvén át azt s tele torokkal kezdtem dalolni egy szép magyar dalt, a mely ugy kezdődik „Van nékem egy imakönyvem” s így végződik „A szerelem visz a sirba.”

Nem tudom hányadszor kezdtem már ujra meg ujra a dalba, midön egy váratlan esemény megzavarta daloló kedvemet.

Pocsos! hangzott ugyanis egyszerre közvetlenül mellettem, s a következő pillanatban már egy hatalmas vizsúgár csapott arcomba.

Mint egy vértzomjazó tigris egyenesedtem föl fekvő helyzetemből, oly hevesen, hogy

TÁRCA.

Andrássy Géza grófnak követté közlekedéssel történt megválasztása alkalmából.

Menj sebesen levelem szavaim tolmácsa sietve,

Illustris Követünk tiszteletére hajólj.

Mondd: hogy az Úr Isten Őtet éltesse sokáig,

A tudomány s az erény Képviseleje levén.

Mondd: hogy e szép Honnak jogait megvédni dicsőség.

Példádd erre neked ősi családi neved.

Menj, nem adunk bővebb utasítást nil sapienti

Dixeris Ennyi elég utra valóra Neked.

(N. Mihály, 1899. jún. 21.)

Baritskó Endre,
hegyi pléb.

keletkezett sok ezer más szövetkezet, melyek most sok száz millió forint tőkével rendelkeznek. Egyébiránt hazánkban is buzdító például szolgálhatnak a Károlyi Sándor gróf alakította első hitelszövetkezetek.

Amint fentebb jeleztük, három szempontból tartjuk fontosnak a kérdéses törvényt, u. m. gazdasági, társadalmi és erkölcsi szempontból.

Az első szempontból véve fontos a törvény azért, mert hivatva van a kis vagyonnal bíróknak gazdasági érdekeit előmozdítani; a második szempontból fontos azért, mert a társadalom millióinak jólétét tűzvéni ki célul, a vagyonos osztály ellen minden oldalról jelentkező, célra vezethető lelketlen izgatásokat ellensúlyozza s így a társadalmi rend fentartásának egyik biztosítékaként szolgál; végül a harmadik szempontból azért bir nagy jelentőséggel ez a törvény, mert az egyeseket közelebb hozván egymáshoz, az emberszeretnek alapját, az összetartozandóság érzetét, kelti föl.

Messze előrelátó és böles intézkedés volt a hivatkozott törvény alkotása. Valóban kívánatos és hasznos lenne, ha a törvény szellemét, annak célzatát országsszerte fölismernék; de különösen kívánatos, hogy a törvényben kifejezett eszme hazánkban azokon a vidékeken hódítva térjen, hol a nép szegény s hol az uzsora minden formában még virágzik.

És mi hisszük, sőt örömmel látjuk, hogy Zemplén vármegyében ugy azok, kiknek hivatásunk a nép jóllétét előmozdítani, valamint maguk az érdekeltek is, a szövetkezésben rejülő megbecsülhetetlen hasznot felismerve, most már sehol sem fognak késlekedni azt a hasznot a köz javára biztosítani.

M. L.

Állami elemi iskolánkról.

Sátoralja-Ujhely, jún. 29.

Az 1898/9-iki tanév nevezetes, nagy fontosságú, sőt mondhatni korszakos fordulópontot jelent S.-A.-Ujhely kulturális életében, mert e város elüljárósága, megértvén a kor intőszavát, a felsőbb és legfelsőbb tanügyi faktorok felhívására, mintegy 35 ezer forint tőke befektetéssel létrehozta, felépítette az az intézetet, melyet e város polgársága eddig oly igen nélkülözni volt kénytelen. — E tanév elején nyitotta meg ugyanis 10 tanerőre berendezett állami elemi iskoláját, hogy ez által lehetővé tegye annak az 500—700 szegény tanköteles gyermeknek nevelését, kik a létező felekezeti iskolákban, részint helyszűke, részint pedig a magas tandíj miatt oktatásban eddig nem részesülhettek. — Nevezetes és nagyfontosságú dolog ez azért is, mert ez intézmény minden hangzatos frázisnál ékebben beszélő bizonyossága annak, hogy városunk társadalmában

könnyű esolnakomat csak az isten őrizte a földalástól.

Ki bírná leírni zavaromat és meglepetésemet, a mint egy, az enyémhez hasonló könnyű szandolinban egy hölgyet pillantottam meg. Gömbölyű, telt karjai még most is nyújtva, abban a helyzetben tarták az evezőt, a mint azt a vízbe lecsapta, s plasztikusan szép felső testét hátra vetve, csengőn, édesen kacagott.

Első villámgyors észletem a kacaj, a hang, a második pedig a hölgy ragyogó, búbajos szépsége volt.

A helyzet miszticizmusában hirtelen az a gondolatom támadt, hogy a park, vagy a tó pajkos tündére jelent meg előttem.

Nevetett e percben e nőnek mindene. Nevetett két ragyogó, fekete szemre, nevetett piros ajka, s az a két ingerlően szép kis gödröske a két gyöngéd rózsaszínnel futtatott fehér arcon, a mely olyan jól illik a nőknek, s olyan bájosan ellenállhatatlanná teszi őket.

Mint mondtam, mindez az észletem villámgyorsan történt, s nem is tarthatott sokáig, mert aztán megszólalt az én ismeretlen szép tündérem, komolyabban bár, de pici szájának szögletében azzal a két hamis gödröcskével, csicseregve, mint egy repülni tanuló aranyos kis malár.

— Boecásson meg uram, kellemetlen tréfámért, de amint úgy — semmit sem sejtve — ott láttam feküdni, valami ellenállhatatlan vágy. csiklandozott, késztetett rá, hogy megtegyem.

lány poronddá váltak már az egyéni elkülön-zöttség haladást gátló akadályai, s hogy tespedő szunnyadásból életre kelt már a közszellem; s hogy az önérdék és ridog materializmuson kívül a magasabb értelmű közcélokért való tette kész lelkesedés és ügybuzgó áldozatkészség is terem már virágokat. Igen! nagyfontosságú esemény ez és e város értelmi fejlettségének csalhatatlan fokmérője, mert azt mutatja, hogy ennek egészséges, józan gondolkodású polgársága egy csapásra le tudja dönteni a politikai, felekezeti és társadalmi ellentéteknek elválasztó falait, ha a város összességének jobblétét, boldogítását és értelmi fejlesztését célzó, tehát közhasznú intézmény megteremtéséről van szó.

S hogy a felállított és úgy a város, valamint a közoktatásügyi kormány részéről nagy áldozatokba kerülő iskola — bár még csak egy esonka tanév áll háta megett — miként hozta meg a reá fordított tőke kamatát s miként küzdötte le a kezdet nehézségeit és ennek szellemi vezetői fel tudtak-e emelkedni arra a magaslatra, ahol bátran, pirulás nélkül kiállhatják e város minden rendű és rangú közönségének bíráló tekintetét: arról tanubizonyságot tehet az a 600—700 érdekelt szülő, kiknek gyermekei ez intézetben nyertek oktatást.

De tanúságot tehetnek mindazok, kik elfogulatlan szemléllői voltak annak a nemes, szinte példátlan versenynek, mely ez intézet tanerői között a nevelés és tanítás terén a lefolyt tanévben kifejlődött és a minek eredménye lön ama fényes siker, a mit a június hó utolsó hetében megtartott évről vizsgálatokon minden osztály külön-külön felmutatott. — Én nem tudom, én nem értem mi sarkalta, mi ösztönözte ez intézet tanítóit s tanítónőit arra a lázas, fáradságot nem ismerő, rendkívül buzgó tevékenységre, a mit az év folyamán együttesen és egyenként kifejtettek és a minek én, mint ez intézetben tanuló gyermeknek atyja, tehát közelebbről érdekelt fél, hol titkos, hol nyilvános, de de elejétől folyvást szemlélője voltam. — Talán a felsőbb hatóságok szigorú ellenőrzése? Talán az új intézmény iránt ellenszenvvel, vagy rokonszenvvel viseltető nagy közönség részéről várható kritika? Avagy a kipróbált tehetség s teljesen vezetésre termett intézeti igazgató kitünő példaadásra, mindenre kiterjedő figyelme, finom tapintata és ezek a lelkesítő, buzdító szavai „egy mindnyájáért és mindnyája egyért”? Avagy talán mindenkinél a kiváló rátermettség? Mondom én nem tudom, nem kutatom, nem keresem; de már azt tudom és állítom, hogy akármelyik körülmény, vagy pedig ezeknek összessége hozta is létre az elért felmutatott nagyszerű eredményt: ez intézet létjogosultságát fényesen igazolta és úgy a közoktatásügyi kormány, valamint Sátoralja-Ujhely város további áldozatára valóban érdemes.

Hogy ez így van, s hogy ez jól van, mely hála és köszönet Wlassicsnak, a nagy és böles miniszternek; hála és köszönet éles szemű és szerencsés kezű tanácsosának, Halász Ferencnek; hála és köszönet e város nemesen gondolkozó elüljáróságának s mindazoknak, kik a szóban levő intézet létrehozásában tényezőkként szerepeltek!

Egy szülő.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye közig. bizottsága július havi rendes ülését 10-én, d. e. 9 órakor tartja.

Ugy voltam vele, mint a ki megkíván valamit. Rosszul lettem volna ha meg nem tehetem. Ugy-e megbocsát?

Mig beszélt, meglepetésemet ugyan nem, de zavaromat némiképp leküzdöttem, s a nő csábító szépségének hatása alatt meglehetősen tüzesen feleltem:

— Férfit megöltem volna, de kegyedet imádni kezdem érte.

Ismét felhangzott az a kedves csengő kacaj. Imádni kezd?! Ugy látszik, hogy önt a hideg víz gyújtotta lángra. De igaz, hiszen ön a tüzes magyar nemzet fia.

— Kegyed pedig, feleltem, az ég angyalai közül való. S úgy hiszem, hogy az angyalokhoz csakis imádattal közelíthet nemcsak egy magyar, hanem mindenki a világon.

— Ha Franciaországot a mennyországának, s nőit pedig mind angyaloknak veszi, akkor én is az vagyok, s ha mindenáron imádni akar, ám tegye, nem állhatok önnek ellent.

— Igen, igen, kegyed oly ellenállhatatlan. Társalgásunk német nyelven folyt, miközben közvetlenül egymás mellett lassu evező csapásokkal haladtunk tova.

— Tudja mit, fordult pár pillanatnyi hallgatás után ismét hozzám, az előbb nagyon szépen dalolt. Én imádom a magyar dalt. Enekelje el azt a dalt még egyszer az én kedvemért. Nem kérttem magam; hanem minden vonakodás nélkül eldaloltam.

— Még egyszer! Nagyon kérem!

A vármegyei nyugdíjalapokra ügyelő választmányok f. é. jún. hó 30-án, s pedig előbb a vármegyei nyugdíjintézetre, később a jegyzői nyugdíjalapra ügyelő választmányok az alispán elnöke mellett ülészetek, mely alkalommal nyugdíjazás iránt benyújtott folyamodások nyertek elintéztet.

Pénztárvizsgálat. Az 1870. évi XLII. t. c. 58. §. n) pontja értelmében eljáró küldöttség, a vármegye alispánjának elnöke mellett, a f. évi jún. hó 30-án váratlan vizsgálatot fogantatosított közpénztárainkban s ugy a pénzkészleteket, mint a közpénztári értékeket, nemkülönböztetve az ügykezelést is kifogástalan rendben találta.

A vetések állásáról szóló földmivelésügyi ministeri legújabb jelentés szerint Zemplén vármegyében katasztrális holdankint hét métermázsza és azon felül mehető termésre van kilátás.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. jún. 24-étől jul. 1-éig a) házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdettetett: 5 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 10 esetben d) elhalálozott: 7 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

A belga kormány ellen egyre jobban és jobban elharapódzó forrongás van. A király és kormánya minden szükséges előkészületet megtettek, hogy a forradalom kitörése végső veszedelemben ne dönthesse az országot.

Spanyolországból lázongás híre érkezett. A lázongás elfojtására fegyveres katonai erőt kellett kirendelni.

A pestis Alexandriában egyre terjed. Mint-hogy a hajóközlekedés Fiume és a pestis-lepte afrikai tengerpart között hétről-hétre fölváltva ismétlődik s így a veszedelem irányunkban fenyegető, a magyar kormány kérlelhetetlenül szigorú egészség-rendőri szabályokat léptetett életbe az Alexandriából érkező utasokra nézve.

Dreyfus kapitány az „Ördög-sziget”-ről szerencsésen visszaérkezett Franciaországba s most Rennes-ben várja, hogy a katonai új büntetőbiróság felette ítélkezzék.

Danilo montenegrói trónörökösnek Jutta mecklenburgi hercegnővel való egybekelése Cetinyében f. hó 15-én lesz.

Hírek az országból.

Királyunk őfelsége már egészen jól érezte magát, midőn egészségi állapotában ismét váratlan fordulat következett be, a mi miatt orvosai a kormányzás dolgaitól pár héti tartó föltétlen nyugalmat kívántak a felséges ur számára.

Magyarország és Ausztria között a kereskedelmi és vámviszonyokat az önálló rendelkezés alapján megállapító törvényjavaslatot a t. Ház letárgyalta és nagy többséggel elfogadta.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi kir. minister Csáktornyan, választói körében, megjelenvén, a helyzetről így szólott: „Hál' istennek, olyan derült, olyan szép most a politikai égbolt, hogy szinte öröm reá föltéketeni!”

Megtörtént.

Ekkor azonban a nyílt tavon a szél már szenvodhetetlenné kezdett lenni s az eső is sűrű, nehéz cseppekben hullott alá.

Hazatérni már késő volt. Nagyon megáztunk volna. Más alkalmas menedékhely után kellett néznünk.

— Legközelebb érijük, mondtam, a Marianne-Inselt; ha kegyednek nincs ellenvetése, menjünk oda, vagy pedig haza, de akkor csurron-vizzé válunk.

— Menjünk a Marianne-Inseltre — választolt ő.

— Tudja hol van az?

— Igen.

— S képes is oda elevezni?

— Talán.

— Jerünk tehát — mondtam, s egy evezőnyomással megfordítam könnyű esolnakom, a mely a következő pillanatban a jelzett irány felé repült.

Az ő esolnakát azonban nem láttam a magamé mellett.

Megfordultam, s láttam, hogy sikertelenül küzd a különben esendes tónak most már tajtékzó hullámaival.

Gyorsan visszafordultam hozzá. A két esolnakot, a kikötésre szolgáló lánénál fogva, összekapcsoltam, aztán oda kiáltottam hozzá:

— Csak kormányt! Ne hajtson! — és kettőzött erővel fordítam evezőmet a mindjobban tornyosuló hullámoknak, s 4—5 perc mulva.

Folytatás az I. mellékleten

Fölhívás előfizetésre.

Lapunk t. járatóit, ide értve a tanító urakat is, kiknek előfizetése jún. hó végével lejárt, tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, — t. olvasóink közül pedig, azokhoz, kiket eddig még nem tisztelhetünk előfizetőink sorában, bizalommal fordulunk, hogy a „Zemplén“-t buzgón támogatni sziveskedjenek.

Lapunk iránya abban a széles és mély mederben, melyet *harminc* év folyásán sajátított ki magának a közügyek mezején, halad továbbra is. Törekvésünk ezután is arra lesz irányulva, hogy tartalmas, mindig tárgyilagos és a közügyek helyes ösmertét terjesztő mondandóinkkal előmozdítsuk a józan haladás, a közművelődés, az erkölcsi és anyagi boldogulás nemes, de nehéz és így többünk együttes munkáját igénylő érdekeit.

T. olvasóinktól és előfizetőinktől reméljük is, hogy a közjó érdekében munkáló törekvésünket méltányolva, mint eddig tették, ezentul is mindig többeket és többeket hódítanak a „Zemplén“ zászlaja alá; t. munkatársaink pedig ezután is buzgón, hiven, tántoríthatatlanul fognak bennünk támogatni zászlónk lobogtatásában.

Azokat a t. előfizetőinket, kik fűrdőbe, vagy nyaralókba készülnek, ismételve kérjük, tudassák holtartózkodásaikat velünk egy levelezőlapon, hogy a „Zemplén“-t pontosan utánuk küldethessük.

A „Zemplén“ előfizetése ez utánra is marad a régi, vagyis:

Negyed évre	1 ft 50 kr.
Fél évre	3 ft — kr.
Egész évre	6 ft — kr.

a „Zemplén“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Különfélék.

— **József fhg.** honvédségi szemleutjának sorrendjében legutóbb változás történt, a mi miatt öfensége most nem fog ellátogatni Sátoralja-Ujhelybe.

— **Személyi hir.** Chyzer Kornél dr. belügyministeri tanácsos, igen tisztelt barátunk és munkatársunk, az elmúlt héten családi ügyben pár óráig Ujhelyben időzött.

— **Kinevezés.** Szokolay Emil kir. főmérnök, az ujhelyi kir. folyammérnöki hivatal feje, műszaki tanácsossá nevezetett ki. Gratulálunk!

— **Áthelyezések.** Lakatos Gyula, ujhelyi pénzügyigazgatóság számvizsgáló, t. barátunk, az eperjesi p. ü. igazgatóság számvizsgálóhoz vezetővé áthelyeztetett. Helyébe ide tették Bratján Farkas István számvizsgálót a kassai p. ü. igazgatóságtól.

— **Szabadságolás** Kapás L Aurél, városunk főjegyzője, f. hó 1-én megkezdvén hat hétre terjedő szabadságát, családjával, rokonai látogatása céljából, Vácra utazott. Távolléte szolgáljon tájékoztatásul azoknak is, akik nevezett t. munkatársunkhoz gazd. egyesület titkári minőségében fordulni szándékoznak.

— **Évzáró ünnepség.** A rom. kat. főgimnáziumban június 27-én délután 5 órakor a tornacsarnokban tartották meg a szokásos évzáró ünnepséget szépszámu közönség jelenlétében. Az ifjúság zene- és énekkara fölváltva adott elő darabokat, közben-közben sikerült szavaltatok

csakugyan elértük a szigetet.

Gyorsan ugrottunk ki a csolnakokból, a melyeket aztán a parthoz erősítettem.

Ez a Marianne-Insel egy gyönyörű szigetcské a tó délkeleti részén. Közepén egy remek kis épület áll, elől művészién készített verándával. Az ide nyaralni jövő fejedelmi vendégek legkedvencebb tartózkodáshelye, s küszöbét nem egyszer érinték a „legszebb császárnő“, Mária-Terézia, arannyal himzett cipőcskéi is, a melyek közül egy pár még most is ott van a Franzensburg fejedelmi emlékei között.

En az én szép ismeretlenemmel a veranda márvány-faragványokkal diszitett tetőzete alá menekültem.

Bent kellemes meleg volt, az üveg oldalfalak óvtak a szélétől.

Leültünk egymás mellé. Ő hallgatott, s én sem szóltam semmit, hanem gondolataimba mélyedtem. Mindez oly különös, olyan mesészerű volt, — találkozásom a hölgygyel, a közbejött vihar, a mely most teljes erejével dühöngött, s az, hogy én most itt ülök egyedül ő velem. Azt hittem, hogy álmodom. Időközben az éj is beállott, vakító, átláthatatlan sötétséget hozva magával, úgy hogy csak a fel-fellobbanó villámfénynél láthattam szomszédnőm arcát.

S ez az arc most földöntúlian, észbontóan szép volt, s bár nem vehettem jól ki, de úgy tetszett, hogy valami különös fény ég az arcán és szemeiben.

voltak. Ezután ft. Molnár Pál igazgató olvasta föl a megjutalmazott tanulók neveit és lelkes szavakban köszönte meg a résztvevő közönségnek az intézet iránt való érdeklődését. A Rákóczi-induló elhangzása után következett a tornavizsgálat, melyen az ifjak közül többen nagy ügyességet tanusítottak, különösen a szergyakorlatokban.

— **Hibaigazítás.** Lapunk mult számában tudósítónk a *hitelszövetkezetek* megalakításáról szólván az azok létrejöttében fáradozó érdemes férfiakról nem szándékosan, de *tevédsébol* megelégedett. Tudósítónk akaratlan tévedését ezennel jóvátesszük és a zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek hozzánk intézett megkeresésére szívesen konstatáljuk, hogy: „A *velejtei* hitelszövetkezet megalakításában Mailáth József gróf is tevékeny részt vett; a *málczainak* létesítéséért az érdem Stépán Gábort illeti; *Alsó-Hrabócson* pedig *Ganzaugh* Miklós fáradozik a hitelszövetkezet létesítése körül, ugyanesak *Mailáth* József gróf fáradságot nem kimélő tevékenysége folytán már *Bényén* (melyiken? — szerk.) és *Monokon* is megalakult a szövetkezet; *Gálszécs*, *Tolcsva* és *Lasztómér* községekben pedig alakulásban van. A gazdasági egyesület fölélességszerűen úgy az alvidéken, mint a felföldön a megalakításban fáradozóan működik.

— **Színházunkat átalakítják.** S.-A.-Ujhely mostani rozoga színházát, egyrészt elnyűtt, másrészt pedig célszerűtlen állapotából ki fogják emelni s úgy hisszük, hogy már a jövő év folyamán modern színházzá alakítják át. A szín- és közművelődésügyi bizottság mult havi ülésén már utasította a polgármestert, hogy a mennyiben új színház építésére a város kellő anyagi erők hiányában képtelen, a mostani színháznak rendes színházzá való átalakításáról, szakértő mű- és színházépítész meghallgatása, terv- és költségvetés benyújtása után a bizottság közbentötéssel gondoskodjék.

— **Trefort-émléktábla.** Homonnai tudósítónk írja jún. 29-iki kelettel: A homonnai kereskedelmi iskola s vele egész Homonna lelkes ünnepet ült ma abból az alkalomból, hogy a Trefort Ágoston szülőházára illesztett feliratos gránit-émléktáblát leleplezték. — *Kováts* Józsefnek, az intézet igazgatójának lendületes megnyitó beszéde után *Kerekes* György tanár ünnepi beszédet mondott, mely nagy hatást tett a város és a környék egybegyűlt közönségére. Sok koszorút is helyeztek el az emlékművön. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi minister nevében *Nemes* Lajos tanfelügyelő, a Tudományos Akadémia nevében *Ballagi* Géza dr., Homonna város nevében *Cseley* Gusztáv, a rokonság nevében a boldogult államférfiunk veje *Szalay* Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója koszoruzta meg a gránittáblát. Ez az első emlékmű, melylyel Magyarország nagynevű miniszterének áldozott a hazafias kegyelet. A Trefort-ünnepen vármegyénket *Matolai* Etele alispán képviselte.

— **Az „érettek“ mulatsága.** Az ujhelyi főgimnáziumban érettségi vizsgálatot tett ifjak, a mult héten, szerdán, tartották nyári mulatságukat a *Vadászkürt* vendéglő kertjében. Nem hiába kelt örömből ez a mulatság, hanem meg is látszott ott minden szemem és minden areon a jó kedv, örömteli hangulat, a mit csak a fiatalság mulatságain láthatunk és élvezhetünk. Aztán mekkora nagy közönség jött össze ezen

Nem mertem megszólítani. Tudtam, hogy mellettem ül, éreztem a felém áradó heliotróp illatot, s azt, a mint közben-közben a beszabaldult szél szép sötét hajából egy-egy fűrtöt arcomba kergetett, s mégis azt hittem, hogy mindez: a vihar, az éj, a leány csak egy lázas vízió, egy fantom, a mely, ha megszólalok, el fog tűnni, oszolni mint a pára.

Végre is ő törte meg a hosszas hallgatást. Kis kezét vállamra tette, s egészen közel hajolva, csendesem, majdnem suttogón szólt, s hangjában valami lázas felindulás izgalma, kéje vibrált.

— Nos, hát nincs semmi mondani valója számomra?

— De igen is, feleltem épp oly lázasan, suttogón. Ki ön? Angyal-e vagy ördög, vagy pedig földi lény?

— Mind a három! S ennyi az egész?

— Nem! nem! — kiáltám szenvedélyesen átkarolva, — ha mindazt elakarnám mondani a mi most szivemben van, sok idő kellene hozzá. Csak azt mondom hát, — légy bármí, angyal vagy ördög, vagy maga a poklok kárhózatatos királynöje, csak azt tudom, hogy megbabonáztál, megigéztél, s hogy nagyon, végtelenül nagyon szeretlek.

S ajkamat forró ajkára nyomtam, s ittam annak mámorító, édes mézét hosszan, hosszan. . .

A vihar eltűnt. Az égbolton a sötét felhők helyét a ragyogó csillagok milliárdjai s a hold szelid fénye foglalta el, megaranyozva a park

a kedves alkalmon: annyi, a mennyit a *Bock* kertje még nem látott! Elképzeltetik különben arról is, hogy hetven pár táncolta a négyeseket. Napsütötte reggel volt, mire a jó mulatságnak vége szakadt. A tetemes összeget tevő tiszta jóvedelmet a főgimnázium „segítő-alapja“-hoz csatolták.

— **Szini szövetkezet.** S.-A.-Ujhely r. t. város színügyi bizottsága jún. hó 22-ik napján tartott tanácskozása alkalmával, mondhatni véleménykülönbség nélkül, olyan megállapodásra jutott, a mi nemcsak helyi színügyünk fölvirágoztatását vonhatja maga után, de a magasabb művelzetért áhító közönség legdistingváltabb igényét is hivatva lesz kielégíteni. A megállapodás pedig az volt, hogy *Kunhegyi* Miklós színigazgatót — a városhoz benyújtott amaz emlékirata alapján, mely szerint Sátoralja-Ujhely, Nyiregyháza, Ungvár és Munkács (esetleg még M.-Sziget is) színikerületé, az ú. n. „északkeleti szini szövetkezeté“ lenne alakítandó, — egy kiválóbb szintársulat szerződtetésére vonatkozó törekvésében kitelhető anyagi és erkölcsi támogatásban fogja részesíteni. Minthogy pedig a tanácskozás alkalmával személyesen is bemutatkozott igazgatónak konszenzusos egyenítése a sziniügyi bizottságra jó hatást gyakorolt: indítatva érezte magát a bizottság nemcsak arra, miszerint *Kunhegyi* Miklósnak és tételre szervezendő társulatának az ujhelyi színházat ez évi október és november hónapokra kilátásba helyezte, de módot talált arra is a sziniügyi bizottság, hogy a szini kerületbe sorozandó városok polgármestereihez a *Kunhegyi* színigazgató részéről megpendített eszme, vagyis az „északkeleti szini szövetkezet“ népszerűsítése iránt buzditó megkeresések intézessenek. Az igen életrevaló eszme propagálásától, mint lap, mi sem zárkozunk el, sőt inkább az egyetemes érdek részletesebb ösmertetésére még visszatérünk.

— **Zenehangverseny.** Az országos magyar zeneakadémia mostanában tartotta ez évi utolsó hangversenyét, mely a napisajtó, kritikusok és meghívott közönség jelenlétében folyt le. Hazánk jövődő művészeivel fényes eredményt produkált akadémiánk. *Várkonyi* Béla, földünk, Thomán és Koessler tanítványa, a zeneszerzés és zongoraszak hallgatója, saját szerzeményű *H-moll* szonátáját adta *önmaga* elő. Itt csak a „Budapesti Hirlap“ kritikáját idéztük: . . . művésznövendékünk modern, ötletes művészen *Grieg* borongós szelleme dominál és a forrongó anyagban erős, kiváló tehetség nyilvánul, . . . de ezenkívül még az egész fővárosi sajtó is osztatlan elismerését nyilvánította földünk sikere felett. — n.

— **Nyári mulatság.** Az ujhelyi önkéntes tűzoltó-egyesület ma tartja nyári mulatságát a Torzsáson, ha pedig az eső esik, a régi „Nyulkert“-ben.

— **Időjárásunk** a hetek óta szakadatlanul szakadó esőzészéből egy-két napja úgy látszik hogy szárazra fordult. Kíváncsok, sőt mulhatatlanul szükséges is most már az állandóan derült meleg idő; mert bizony itt az aratás legfőbb ideje s a termés csak épp hogy zsendül. Az aratás feeskéi, a felvidéki tótság, kisebb-nagyobb csapatokba verődve, már napok óta húznak városunkon át a nagy Alföldre, hová, lévén ott az időjárás a mieinknél sokkalta kedvezőbb, az arató munkások már megkapták a „behívót.“

fáinak lombjait, s a tónak ismét nyugodt, csendes felszínét.

Mi is ismét csolnakainkra ültünk, s nemsokára a park kijárata előtt kiszállottunk.

Még egyszer átkaroltam oly hevesen, hogy a leány felszisszent:

— Elkísérlek!
— Azt nem engedem!
— Elmégy tehát, s még azt sem tudom, ki vagy, hogy hívnak, s találkoznak-e ismét az életben.

— A nevem Henriette, — holnap ismét a tavon leszek. Aztán villámgyors mozdulattal átkapta nyakamat két karjával, egy forró, hosszú, szenvedélyes csókot nyomott ajkamra s elszietett.

S én néztem utána, mig csak karesú természetét láthattam, a mely még fel-feltűnt egy-egy utcai gázlámpa fényénél.

S mikor már nem láthattam, úgy éreztem, mintha elpattant volna bennem valami.

Másnap nem jött el, s aztán soha, soha sem láttam többé. Kerestem, kutattam, tudakozódtam utána, — mindhiába. Eltűnt a mint jött, — nyomtalanul.

Ezt a kis történetet álmodtam én ébren végig s mindig-mindig fájni fog a szivem, ha emléket visszaálmodom.

Sallay Gyula.

— **Eljegyzés.** Szinyey Endre Pozsonyba kinevezett kir. segéd-mérnök ma tartotta eljegyzését Czeininger Erzsike kisasszonnyal, az új helyi állami elemi iskola okl. tanítónőjével, néhai Czeininger Jenő volt kassai birtokos kedves és szép leányával.

— **Templomépítés.** Perbenyik községben, írja alkalmi tudósítónk, a görög szertartású katolikus hívek jelenleg templomot építenek. E templomépítés ma már annyira előre haladt, hogy folyó évi jún. hó 25-én, ma egy hete, a hívek örömköneyei közt tüzhették fel a templom tornyára a megáldott és megszentelt keresztet. Szép jelét adta Perbenyik ura, Mailáth József gróf, magas érdeklődésnek, amit köznéjük szellemi és anyagi fejlődése érdekében, a grófné öméltségével együtt, a társadalom minden terén általánosan elismert buzgósággal és önfeláldozással szoktak kifejtetni ez alkalommal is, midőn, bár a nemes gróf maga elutazása miatt akadályozott volt a személyes megjelenésben, Diószeghy Pál uradalmi gazdatiszt és nejét bízta meg, hogy öméltségeiket a kereszt-feltétel ünnepies aktusánál helyettesítsék. Ugyanezkor kegyes volt öméltsége a gróf, épülő templomunk költségeink fedezésére, 100. azaz száz o. é. forintot, Diószeghy Pál pedig 10. o. é. forintot adományozni. Miért is kedves köteleességet vélek teljesíteni midőn egy a magas érdeklődésért mint a kegyes adományokért perbenyiki hitközségem nevében a nyilvánosság terén is hálás köszönetet nyilvánított. Kis-Dobra, 1899. június 26-án. Mitrovich István gk. esperes lelkész.

— **A sárospataki főiskola köréből.** Az érettségi vizsgálat a következő eredménnyel végződött: 2 jeles, 6 jó, 14 elégséges; 6 vizsgázó egy-egy tantárgyból szeptemberben javító vizsgálatra utasított. Heinrich Gusztáv dr. kormányképviselő a felmutatott eredménnyel meg volt elégedve s a tanárok működéséről nagy elismeréssel nyilatkozott. — Az évzáró-ünnepség alkalmával szorgalmukért és kitűnő előmenetelükért jutalomdíjat kaptak, teológusok: Jós-vai Dénes IV. éves 16 ft 80 krt, Antalfi László IV. éves, Baksi István III. éves, Tóth István, Tóbiás Sándor, Nagy Gyula II. évesek, Hubai Bertalan, Ráczkői János I. évesek 10—10 ft; jogászok: Magyar Lajos, Loyko Lajos IV. évesek, Izsó Bertalan III., Nagy Barna, Somodi János II., Trócsányi József, Szánthó Gyula I. évesek 10—10 ft, Simon Endre IV. éves 6 ft 90 krt, Terhes Sámuel I. éves 6 ft 50 krt; a gimnáziumból: Marton János VIII. oszt. 17 ft, Szász Tihámér VIII. oszt. 12 ft 60 krt; Nagy Bertalan VII. oszt. 17 ft, Viresik András 12 ft 60 krt; Tóth Endre VI. oszt. 15 ft 43 krt, Vas István VI. oszt. 12 ft 60 krt, Nagy Sándor V. oszt. 12 ft 60 krt, Karácsi Benő 8 ft 30 krt; Buza László IV. oszt. 12 ft 60 krt, Papp József 8 ft; Dezső Dénes III. oszt. 12 ft 60 krt, Szivós Béla 7 ft; Trenko György, Cziráki Ferenc II. oszt. 9—9 ft; Nagy Lajos és Topa József II. oszt. 6 ft 75—6 ft 75 krt; Enyedi Andor, Koródi Andor I. oszt. 9—9 ft, Trócsányi Dezső, Matusz István I. oszt. 6 ft 75—6 ft 75 krt. — Francia nyelvbéli előhaladásukért kaptak: Marton János VIII. oszt. 7 ft, Hubai József VII. oszt. 5 ft 60 krt; német nyelvbéli előhaladásukért: Simon József VII. o., Székely Sándor VI. oszt., Veszprémi Zoltán IV. oszt. 10—10 ft. — Az akadémiai ifjak közül ugyanezkor pályamunkáért jutalmat nyertek: Illés Mihály IV. teológus az egyházi beszéd-pályázat mindkét díját (25 és 16 ft.); Antalfi László IV. teológus a dogmatikai pályadíjat és a bölcsészeti pályadíj nagyobb részét (33 és 30 ft.); Máthé Sámuel IV. teológus az utóbbi díj kisebb részét 12 ft; Bakos Elek IV. jogász a római jogi pályadíjat, (24 ft); Izsó Bertalan III. jogász a jogbölcsészeti pályadíjat (30 ft). — A gimnázium I—VII. osztályában június 19—22 napjain tartottak a vizsgálatok, ugyanezkor voltak a kápláni és papi vizsgálatok főt. Kun Bertalan püspök elnökléte mellett. Június 23. és 24-én az igazgató-tanács ülésezett, melyen részint a lefolyt iskolai év eredményeit vette számba, részint a jövő évre nézve tett intézkedéseket. Ugyanezkor avatta fel a jövő iskolai évre megválasztott hivatalnokokat: Zsindely István dr. közigazgatót, Jós-vai Dénes széniórt s Antalfi László segédtanárt és alkönyvtárnokot. Tudomásul vette Kérészy István gimnáziumi tanárnak, 37 évi tanári működés után, állásáról való lemondását s utódjául, helyettes tanári minőségben, Zombori Andor kolozsvári tanárjelöltet hívta meg; a felállítandó III. parallel osztályhoz szerezendő tanári állásra elrendelte a pályázat kihirdetését; az állás szeptemberben, az őszi egyházközségi gyűlésen fog betöltetni. — Ifj. Mitrovics Gyula dr. gimnáziumi tanár a jövő hét elején két havi tanulmányutra Olaszországba utazik; fállomása Nápoly lesz, a honnan az eltemetett és kiásott Herkulánus és Pompeji városokat fogja tanulmányozni. — Rácz Lajos dr. gimn. tanár a tisztántúli ev. ref. tanár-egyesület júl. 4—5. napjain Hódmező-Vásárhelyen tartandó közgyűlésére utazott. — Ellend József

gimn. tanár nem fogadta el a budapesti ev. ref. főgimnáziumhoz történt megválasztását s továbbra is megmarad a sárospataki ev. ref. főiskola körében.

— **Országos vásár.** Holnap és holnapután Ujhelyben országos vásárt tartanak.

— **Uj segédjegyző.** A Bohácsy Kálmán elhalálásával megüresedett gálszécsi segédjegyzői állásra f. évi jún. hó 28-án egyhangulag Schreiber Felixet választották meg.

— **Uj körjegyzők.** A belügyminister jóváhagyásával Zemplén-vármegye szinnai járásában három új körjegyzőség rendszeresített és pedig Kolonics, Pesolina és Nagy-Polena székhelyekkel. A törvényben előírt pályázat meghirdetése után Kossuth Elek, járási főszolgabíró elnökléte alatt a nevezett állomásokra a következőképpen ejtettek meg a választások. Kolonicsán jún. 23-án volt a választás. Folyamodtak és kandidáltak Winkler Emil klenovai anyakönyvvezető és segédjegyző, Reuter Rezső nagymihályi lakos, segédjegyző és Král András zborói lakos segédjegyző, kik közül közfelkiáltással Winkler Emil választották meg. — Pesolinán jún. 26-án volt a választás. Pályáztak és kijelöltek: Müller Rezső hosztoviczai anyakönyvvezető, Keil Ödön n.-bereznai lakos segédjegyző, Reuter Rezső és Král András. Habár a hangulat olyan volt, hogy névszerinti szavazásról került a dolog Müller Rezső és Keil Ödön között, mindazonáltal Müller Rezsőt választották meg 60 szavazattal pesolinai körjegyzőnek. — Nagy-Polenán június 27-én választottak. Pályáztak: Podhajeczky Dezső sztarinai segédjegyző, Reuter Rezső és Král András. A szép számmal egybegyűlt választóközönség egy akarattal Podhajeczky Dezsőt ajándékozta meg bizalmával. — Midőn ezen a helyen is ama reményünknek adunk kifejezést, hogy az ujonnan megválasztott körjegyzők, felfogva terhes hivatásukat, a közügyért s a reájok bízott nép javáért fognak munkálkodni: kívánjuk, hogy szerencsés boldog megelégedésben sokáig éljenek!

— **Bálvány-hegyi őseletek.** A Bodrogközön, N.-Kövesd község szomszédságában, a „Bálványhegy” nyugati oldalának a lábánál ismét igen érdekes őstárgyak kerültek felszínre. A Bodrogköz őslakóitól maradt és most a föld gyomrából előkerült díszes és formás cserépedényeket cigányok ástak ki és Sztár János b.-szardhelyi gk. tanítónak köszönhető, hogy megmentette az enyészettől, bár a cigányok azt állítják, hogy a két csuprocán kívül ugyanott még egy szép őstálat is találtak, mely azonban véletlenül eltört és darabokra szétjelhullott. Ugy az egyik díszített, mint a másik korongon készült füles agyagedényke a Krisztus előtti évezredből származik s minden bizonyossal az egyik is, meg a másik is a Bálvány-hegyi urna-temetőből (most már nevezzük így!) származik, a hol az őstárgyak rokonait, a még felszínre nem került többi ilyen őskori emléket is, egész bizvást lehetne kutatni. A két csuporka nevezett tanító ur szíves jóindulatából a Dókus Gyula cs. és kir. kamarás gazdag régiséggyűjteményébe került — ősrokonai társaságába.

— **Körjegyző-választások.** Sztrópkóról írja levelezőnk f. évi jún. 22-iki kelettel: Droppa Miklós s.-jegyzőt ma közfelkiáltással választották meg minyőcei körjegyzővé. A körhöz tartozó községek választó közönsége fényesen beigazolta a megválasztott jegyzőhöz való ragaszkodását. A választás reggelén, a község határában gyülekezve, beláthatatlan hosszú kocsisorral, nemzeti színű zászlók alatt jelenvén meg, szünni nem akaró éljénzés közt jelentették be a választás megejtésére kiküldött Bárczy Benedek főszolgabíró előtt, hogy a többi kandidáltak közül egy szívvél, egy lélekkel csakis Droppa Miklóst öhajítják körjegyzőjüknek. Az ünnepiesfölvonulás, úgyszintén az igen lelkes közhangulat fölött egy kisebbszereű országos képviselőválasztással. A rendkívül nagy lelkesedés forrása pedig semmi más, mint az a föltétlen bizalom, amire a most megválasztott körjegyző csaknem egy évtizeden át teljes mértékben rászolgált a körben, mint segédjegyző. De nem csupán a köznép, hanem a vidék intelligenciája is, csaknem teljes számban, együtt volt a választáson, hogy részese legyen a megválasztás fölött érzett közörömmnek. A választás hivatalos aktusának jegyzőkönyvbe foglalása után Mrázócz községben, a megválasztott jegyző házában, örömlakoma volt, ahol jó bor és még jobb zene mellett csakhamar elérte a jövedv tetőpontját. Az első felköszöntőt Bárczy Benedek főszolgabíró mondotta el a nap hőseré; utána sikerült tósztokat mondtak még Haraszthy József, Zaboróvszky Kornél és Vajda Mihály. Minthogy pedig a szépnem is tekintélyes számban volt képviselve, mi sem természetesebb, hogy asztalbontás után tánc következett. És mikor az idő leteltlen gyors tempóban sietett, hogy a multat fölváltsa a jövővel, a fáradhatatlan táncos párok ajkán mintegy varázsütésre hangzott föl, hogy: „Bárcsak ez az éjszaka Szent-György napig tartana”. . . . Így Mrázóczon. — A kis-brezsniczei körjegyzőjévé pedig, szintén egy

akarattal és közlekedéssel, Osváth Kálmán s.-jegyzőt választották meg. Ez a választás másnap, vagyis jún. hó 23-án d. e. 10 órakor vette kezdetét. A nép közóhajtásával megválasztott körjegyző az esküt nyomban le is tette a járási főszolgabíró kezébe. A választás befejeztével ft. Petrásovics Eleknél, kis-brezsniczei g. k. lelkész vendéglátó szíves házában tartották a „magnum áldomás“-t, mely alkalommal, természetesen, a tósztok sem hiányoztak a szép számban megjelent intelligencia részéről. Minthogy a közbejött felhőszakadás tervezett táncmulatságot megzavarta, sietett haza mindenki, a legtöbbben Sztrópkóra, hol azután a „Korona“ vendéglőben osztották a megválasztott új körjegyző örömeiben. *)

— **Vízáradás Lasztoméron.** Június 24-én d. u. 5 órakor a megáradt Laborez folyó áttörte a lasztoméri töltést s a vízár zuhogva s mindent elpusztítva neki rontott a falunak. Félrevert harangok tudatták a töltést védő néppel azt, hogy egy nem is veszedelmesnek tartott ponton a víz áttörte a töltést. Egy negyedóra alatt már egy méternyi mélységű víz alatt állott a gk. lelkész udvara, kinek csaknem összes természet tönkre tette a vízáradás. A kör derék jegyzője, Füzesséry Gyula, rögtön a veszedelem színhelyén termett és sürgősen intézkedett a víz lebecsátása felől, de az teljes lehetetlen volt, mert d. u. 5 órától éjjeli 12 óráig egyre nőtt a vízáradás s csak a hajnali órákban kezdett apadni. A kár a község területén hozzávető számítással, 10—12 ezer forintra rug. A szénatermés nagyrésze, a buza, árpa, gabona, burgonya stb. termés az ár martalékává lett a vízáradás vonalán. **) M. M.

— **Gyógyszerész gyakornokul** felvétetik egy jó házból való VI. gimnazista oszt. végzett ifjú: Widder Gyula Weckerle-téri gyógyszerteráiban (S.-A.-Ujhelyben.)

— **A ludi zarándoklat** iránt lapunk ma egy hetes számában foglalt közlést és tájékoztatást a „Zemplén“-nek egy pap-olvasója még a következőkkel egészíti ki, — hogy t. i. a mult számunkban jelzett zarándoklaton kívül még három más zarándoklat is rendeztetik és pedig: júl. 6—24, vezeti Dömötör Gedeon rk. pleb. (Budapest II. Bombatér 10 sz.), aug. 15—30, vezeti Varga Mihály rk. pleb. (Csongrád-Csány községből, — végre szept. 4—18. ezt vezeti Várossy Gyula rk. pleb. iró, országos képviselő Kistelekről (Csongrád vm.). Ez a legutóbbi III. oszt. 60, II. oszt. 90 ft. Kiki választhatja az alkalmasabb időt s még senki meg nem bánta a költséget és fáradságot.

— **Kérdések és feleletek.***)** K. Miért rakja ki némely kereskedő áruit a betonra, hogy szinte akadályozza az ottani közlekedést? — F. Merő spekulációból, hogy a kinek utjában áll, vegye meg.

— K. Hát a járókelők feje felett lógó táblák miért vannak olyan alacsonyra kifüggesztve? — F. Nyilván hazafiságból, nehogy valaki köcsöglap viselésére vetemedjék.

— K. Mikor lesz szabad a község elől gondosan elzárt Széchenyi-sétateret használnunk? — F. Majd ha a városi magisztrátusnak aranyere lesz.

— K. Min nem látszik meg a gabona olcsósága? — F. A pékek süteményein!!!

— **Hithű emberek.** Az északamerikai „Egyesült Államok“ területén dolgozó lasztoméri gk. hívek közel egy ezer forintot gyűjtöttek össze a harangokra és a napokban egy lipcei bankár útján 500 ft felpénzt küldöttek Budapestre, hogy ott a lasztoméri gk. templomra két harangot öntsenek. Dícséretre érdemesek ők, mert ideiglenes hazájukban meg nem feledkeztek forrón szeretett magyar hazánkról s keservesen beérdemelt filléereiket a templom oltárára ajánlják föl az istennek. r. l.

— **Egy jó házból** való fiú gyakornokul felvételik Szent-Györgyi Vilmos főtéri kereskedésbe S.-A.-Ujhelyben.

— **Mikor szabad házasodni?** Az egyes országokban a törvény más és más korban enged meg a házasodást. Míg Németországban eddig tizenhét éves korában házasodhattott az ember, most már huszonegy esztendő

*) A hivatalos jelentésből kiegészítjük a tudósítást avval, hogy h-olykai körjegyzővé Kovács Árpádot választották Szerk.

***) Mező-Laborezról értesítik lapunkat, hogy ugyanakkor, jún. 27-én, a felhőszakadászerű esőzések fölötti megdagadt és kicsapott Laborez folyó a törvényhatósági közöket erősen megrongálta, a szürnyegi Bodrog-hid felső szerkezetét pedig, egy hidjárommal együtt, helyéből elsöpörte. Ez a példátlanul nagy, mondhatnók századévi rombolása a víznek úgy a Felső-Bodrog vízszabályozó társulatot, mint a vármegye közuti pénztárát is igen érzékenyen sújtotta, mert az évek hosszú során át elodáztott hidépítés dolga most már halaszthatatlan közszükségé vált s az új hid építése nem kevesebb mint 85—90 ezer forintnyi költséget ró az érdekeltség vállalára! Szerk.

****) S.-A.-Ujhely r. t. v. magisztrátusa figyelmebe ajánlja: a beküldő.

követel a polgári törvénykönyv, a nőnek pedig legalább tizenhat esztendőnek kell lennie. — Ausztriában mind két nembeli ifjúságra nézve tizenöt esztendő a törvényben megállapított minimális kor. — Franciaországban és Belgiumban a férfira nézve tizenhat, a nőre nézve tizenöt esztendőskor állapít meg a törvény. — Spanyolországban tizenöt, illetőleg tizenkét esztendőt. — Oroszországban éppen ellenkező a helyzet, ott a minimális kor a férfiakra nézve kisebb, mint a nőkre nézve. A leány tizenhat éves korában mehet csak férjhez, a férfi már tizenöt éves korában házasodhatik. — Görögországban és Svájcban ugyanazok a viszonyok, mint Spanyolországban. Törökországban ellenben nem rendelkezik törvény ilyen értelemben, ott csak bizonyos vallásbeli ismereteket követel meg.

Újtátrafüreden a fürdővendégek száma jún. hó 26-áig a f. évben 115 volt.

Nyersselyem básztruha

8 fnt 65 krtól 42 fnt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Fussors és Shantung-Pongees valamint fekete, f. hér és színes Henneberg-selyem 45 krtól, 14 fnt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövésű és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, **mintákat pedig postafordultával** küldenek: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító selyem-gyárai Zürichben. — Magyar levelezés Svájcba kétszer s levélbélyeg ragasztandó. — 3.

Irodalom

A „Francia zászló alatt” című utleírás szerzője, Mihályi József, újból külföldre ment; ezúttal Kínába, hogy annak felelősségét közreműködje. Műve a „Francia zászló alatt” illusztrált kiadásban, 100 fejezetben, mint díszmunka most újból megjelenik és az első kiadásnál háromszorta nagyobb terjedelmű lesz. Prenumerálásra előjegyzéseket már most elfogad: **Mihályi Vince** körjegyző (Veszprém-Vasvár). A régi kiadás leszállított áron egy forintért ugyanott megrendelhető.

„Petőfi-Regék” cím alatt egy 53 lapra terjedő füzetet vettünk, mely a művelt közönség számára és a serdülő ifjúságnak hasznos és gyönyörködhető olvasmányokból dolgozza fel a Petőfi életéből fennmaradt régi hagyományokat s mint ilyen, első, uttóré mű és irányban. Irta és a népmesék után átdolgozta: **Péterfi Tamás**. Kiadja **Adi Árpád** Marosvásárhelyt. Ára 30 kr. Megrendelhető a kiadónál.

Egy forint ötven krajcárért mi mindent nyújt egy évfolyamra a Képes Családi Lapok című illusztrált szépirodalmi hetilap? Minden számban szebbnél szebb, művészi színű művészeti képek, tizenhárom számon keresztül két regényt a lap hátsó részén, egy külön beküldhető mellékleti regényt, számos humoreszket hangulatos tartalmas költeményeket, ismeretterjesztő kritikai cikkeket, a napi kérdésekkel foglalkozó eseményeket, stb. stb. Ezen kívül az, a ki egy negyedévi előfizetéshez még 20 krt. küld esomagozást és postaszállítási költséget, még egy külön regényt kap a Képes Családi Lapok kiadóhivatalától, mely előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad és kívánatra ingyen küld mutatványszámot (Budapest VI. Szondy-utca 11 szám).

„Magyar Lányok.” Egy kitünően szerkesztett, igazán huzagpótló lapnak, mely már az ötödik évfolyamában jár, a címe ez. **Tutsek** Anna szerkeszti és Singer és Wolfner kiadásában jelenik meg. Melynél jobbat, hasznosabbat és kedvesebbet fiatal leányaink kezébe nem adhatunk. Magyarország legjobb írói írják a lapba, melyet minden gondos anya rendelkezjen meg serdülő leánya számára. Mutatványszámot a kiadók, Singer és Wolfner (Andrássy-út 10) a legszivesebben küldenek. Előfizetése negyedévre 150.

A **„Vasárnapi Újság”** június 18-iki száma 33 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Velasquez születésének háromszáz éves évfordulója.” (Velasquez arcképeivel és képpel a madridi múzeumban lévő egyik festménye után). — „Kossuth szobrának.” A marosvásárhelyi Kossuth-szobor leleplezésének ünnepére. Költemény. Irta: Szabolcska Mihály. — Regény: „A mint nem lehet megvásárolni.” Regény, írta Polevoi N. P. Oroszból fordította Ambrózovics Dezső (az orosz kiadás eredeti illusztrációival). — „Feltámasztásból.” Elbeszélés. Lloyd Osbourne után angolból fordította S. A. (Képekkel). — „Ezüst talak.” Elbeszélés. Irta Bodrogi Lajos. — „Beteg szultánok.” — „Három drága lakoma.” — „Képek Puskin műveiből.” (Képekkel). — „Nők a vasúti szolgálatban.” — Két szobor leleplezésének (Képekkel a marosvásárhelyi Kossuth-szobor leleplezésének ünnepéről, és képpel a gödöllői honvéd-szoborról). — „Gróf Zichy Jenő expedíciójából.” (Képekkel a kínai útról). Csiki Ernőtől. — „A gentleman.” — „Székely Károly hetvenedik születésnapja.” — „A fegyveres béke költségei.” — „A sörivás veszedelme.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyesületek, Szakjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendezes heti rovatok. A Vasárnapi Újság előfizetése negyedévre 2 ft, a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 ft 40 kr., félévre 1 ft 20 kr.

Az **„Új Idők”** c. illusztrált heti szépirodalmi lap négy évi fennállása óta megvalósította azt a programot, amit megindulásakor maga elő tűzött: jó barátja, tanácsadója, szórakoztatója lett a magyar családnak, átvette és bele vitte az új időbe a régi magyar családi élet tradícióit, hű tükrét adta a magyar irodalom és művészet fejlődésének, szemmel tartotta a külföld nevezetes eseményeit, mindig súlyt fektetett az aktualitásra, de mindenképpel magyar volt és marad szellemében és irányában. Olyan olvasmányokat nyújt mindig, melyek fejlesztik az ízlést, nemesítik az erkölcsöt és kellemesen szórakoztatnak. **Maga a szerkesztő, Herczeg Ferenc,** minden számba ir-

gyakran novellát és társadalmi cikkelyt. Hétről-hétre pedig apróságokat. Az **„Új Idők”** előfizetése évfolyamra 2 ft. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal (Budapest, Andrássy-út 10. szám) ingyen küld.

A **Magyar Anekdotaléves** füzetekben. Tóth Béla öt-kötetes nagy munkája a „Magyar Anekdotaléves” egy a sajtó, mint az olvasóközönség részéről olyan fogadtatásban részesült, mely csaknem páratlan. Elismorik, hogy a humornak, az ötletgazdagságnak és a szórakozásnak kiapadhatatlan forrása a kiadók, Singer és Wolfner, hogy a mű megszerzését mindenki nézve lehetővé tegyék, füzetes kiadást is rendeztek, melynek egyes füzeté 25 krajcárjával kapható. Most jelent meg a 4—9. füzet. Ez is. épp úgy, mint a megelőzők és az utána következők, a kiadónál (Budapest Andrássy-út 10.) valamint Lóvy Adolf s. a. -új helyi könyvkereskedés útján megszerezhetők. Előfizethető 6 füzetre 1 ft 50 kr., 10 füzetre 2 ft 50 krajcárjával.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-u. 4. Raktárunkon található a legjobb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, eszűkék és szallagok, valamint gyöngytüllruhák és gyöngytüllkelmék-diszkekből.** Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 fntig. Foulard-, Pongis- és Status Liberty selymek 65 krtól kezdve. Miré, Pékin, Miré-Mouil-selin minden színben. — Mintákkal kívánatra kéréséggel szolgálok.

A közönség köréből.

(Alak és tartalomért a beküldő felelős.)

Hol a jog, törvény és igazság?

A **„Felsőmagyarországi Hirlap”** f. évi június hó 28-án megjelent 51 ik számában azon jóindulatánál fogva, melylyel nem csak irányomban, de általában a vármegye vezérő férfiái iránt viseltetik, nekem ront, jog, törvény és igazság tiprásával vádol.

Pedig az eset igen egyszerű: egy bukkott s elkészeredett kereskedelmi iskolai tanuló sértő szavakkal neki esik a vizsgáló bizottságnak, azt nem reprodukálható kifejezésekkel illeti, s midőn az iskola épületéből kiutasítottik, összes csoportosítja az utca a diákságot, ismétli finom kifejezéseit, izgatja a fiataloságot, majd kutyakorbácsot rejt rojka alá, várja az iskola kapujában a bizottságot s midőn fegyelmi hatósága rendőri oltalomért fordul a helyi hatósághoz s ez a botrány, a tetteges bántalmazásnak, a vizsgáló bizottság inzultálásának elejét akarja venni, az illetőt onnan eltávolítja megérdemelt módon rendőrökkel s midőn pártjára áll egy ügyvéd s kívánja kibocsátását s annak mellőzését, hogy „a látogatási bizonyítvány” kézbesítése után ne küldessék el Homonnáról nem tolong uton, de részére a fősolgabíró terhére váltandó vasúti menetjeggyel s kérelme teljesítettik, de azon kikötéssel, hogy izgatott kedélyállapotról való tekintetből az nap ne mutatkozzék, távozzék el Homonnáról s az illető ígérete dacára ismét csoportosítja a diákságot s folytatja izgatásait és ismét eltávolítottik az utcáról, mint botrányhős s nem engedtetik meg neki, hogy közbotrányt tegyen, a vizsgáló bizottság ellen tettelegességet kövessen s ünnepelessék a tanuló ifjúság által, mint valami „iskolai hős” — kérdezem: hát ez a jog, törvény és igazság lábbal tiprása?

Ez az én nagy vétkem, ez az én nagy bűnöm! Igy állván a dolog csak azt jegyzem meg meg, hogy én ez ügy elbírálására nem tartom illetékesnek a **„Felsőmagyarországi Hirlap”**-ot, hanem csakis illetékes felsőbb hatóságomat és szükség esetén az illetékes bíróságot.

Homonnán, 1899. évi június 29-én.

Haraszthy Miklós,
fősolgabíró.

Egyesületi élet.

Közyülés. A **kassai posta- és táviró-igazgatóság kerületébe tartozó posta- és táviró személyzetnek „Heim Péter”-ről elnevezett segítő egyesülete** közgyűlését Kassán a folyó évi június hó 29-én, d. e. 11 órakor, az igazgatósági épület dísztermében tartotta meg.

Ez alkalommal **Bene Róbert** kir. tanácsos pt. igazgató, a segítő-egyesület megalapítója, elnöki megnyitó beszédében tömören és meggyőző okokkal mutatván reá az egyesület kulturális és humanitási szempontból szükségélt fenntartására és fejlesztésére, lelkes szavakkal kötötte szívére a szép számmal egybegyűlt tagoknak, hogy az egyesületi jó közszellem ápolásának, úgyszintén az intézmény anyagi felvirágztatásának buzdó apostolai legyenek.

Az első hároméves ciklus alatt az alapító tagok száma 15-re, a rendes tagoké 250-re emelkedett; megkértszereződött az alap és kiosztott 1200 (ezerkétszáz) korona segedelem.

Ezután **Isaak** posta- és távirótanácsos id. elnöklése mellett az új hároméves ciklusra történt meg a tisztviselő választása.

A régi tisztikar újra s csak a távozó derék titkár, ifj. Soós Lajos, helyére választott **Bélius** Lajos pt. főtiszt és a két üresedésben lévő választmányi tagsági helyre: **Takács Imre** lege-

nye-mihályi és **Berecz Károly** [alsó-bereczki] postamesterek.

A közgyűlés után választmányi ülés következett, melyen **Rosznáky Gyula** s. a. -új helyi pt.-fő vál. tag indítványára elhatározatott, hogy **Ungváry Ede** sztropkai postamester „Kárpáti Zabszemek” c. műve a s. egyesület költségén és javára 1000 példányban újra kinyomassék és a postahivatalok közt szétszórva csekély áron, az érdeklődőknek elárúsíttassék. A tiszta haszon 2/3-át az egyesületnek, 1/3-át pedig a sztropkai kisdodóvó alapjának ajánlja fel a jótollu s nemeslelkű szerző.

A gyűlés az elnök harsány éltetésével végződött.

Reményünk az, hogy a pt. kerületbeli 9 vármegyei hivatali személyzet zempléni része belépés és buzgóság tekintetében, a vármegye dícső multjához híven, ebben a segítő-egyesületben is ki fog tűnni!*)

Berecz Károly.

A sátoralja-ujhelyi izr. első betegsegítő egyesület saját alapítókéje gyarapítására, f. hó 9-én a régi „Nyul” kerthelyiségében, zártkörű nyári táncmulatságot rendez. — Személyjegy 2 korona. — Családjegy 4 korona. Kezdeté délután 4 órakor.

Nyilvános számadás

a s. a. -új helyi iparosok önk. egyesületének f. évi június hó 18-án tartott majálisáról.

Belépő díjakból befolyt	69 ft 60 kr.
Felülfizetésekből	24 ft 10 kr.
Bevétel összesen:	93 ft 70 kr.
Kiadás volt:	87 ft 48 kr.
Jövedelem:	6 ft 22 kr.

Felülfizettek: 2 ft 50 krt.: **Csernyiczky István.** — 2—2 forintot: **Székely Elek, Ehler Gyula, Breiner Herman és Bock Imre.** — 1 forint 50 krt.: **Bertók János.** — 1 ft 40 krt.: **László Béla.** — 1—1 fnt: **Heriez Sándor, Petneházy Sándor és Werner Miksa.** — 50—50 krt.: **Ignáth József, Anisz Sándor, Kriszt István, Fazekas Gáborné, Balázs János, Abrahamovits Mór, Friss Heimann, Szöllösi Endre, Krausz Sándor, Bereczk Nándor és N. N.** — 40—40 krt.: **Vogel Jenő, Komlóssy László, Szűcs Lajos, Reichard Jenő és Windt Jakab.** — 20 krt.: **Bantján Antal.**

Fogadják a nemesszivü adakozók egyesületünk nevében is hálás köszönetünk nyilvánítását.

S.-A.-Ujhely, 1899. jún. 29.

Werner Miksa, **Hericz Sándor,**
e. főpénztáros. e. elnök.
Reichard Jenő,
e. titkár.

Nyilvános számadás.

A s. a. -új helyi városi kaszinó 1899. június 17-én tartott táncmulatságának bevételeiről és kiadásairól:

Személyjegyekből befolyt	138 ft — kr.
Felülfizetésekből	23 ft 50 kr.
Összesen:	161 ft 50 kr.
Kiadás volt:	86 ft 05 kr.
Jövedelem:	75 ft 45 kr.

Ez alkalommal felülfizettek 5 fnt: **Wallis Gyuláné gfné ömfts** — 2—2 fnt: **Dókus Gyula, Székely Elek és Guttman Armin.** — 1—1 fnt: **Önädig Lipót, Bock Imre, Pilissy László, Róth József dr., Kossuth János dr., Almássy N., Kincsesy Péter, Thuránszky Zoltán dr., Zinner Henrik, Widder Gyula, Fried Samu dr. és Szent-Györgyi István,** — 50 krt.: **Harkányi Adolár urak.**

Fogadják a m. t. felülfizetők szives adományaikért a városi kaszinó hálás köszönetét.

A vigalmi bizottság.

*)Térszűke miatt csak kivonatosen közölhetük. Sserk.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: **Schneider Jakab.** —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A. -Ujhelybe küldendők.

Az emberszeretetre való nevelés, a felekezetek közt való béke ápolása.

Irta és felelvasta a felső-körnek **T. Terében** 1899. máj. 4-én tartott gyűlésében **Loykó Imre.**

Igen tág mezőt nyújt az emberszeretet nevelésénél a történelem tanítása is.

Emeljük ki történelmünk főbb alakjait úgy, hogy a gyermek lássa azok hon és emberszeretét. Fejtsük ki előtte, hogy a nagy emberek,

tartózkodik és folytassa. Egy után több fész abból egy fűrt csak egyben.

Június v az eddigi fész szőlőtöke alka a szőlő kötözés guzbaacsavart készített külö csak mintegy barna.

Két két ványosan, júli a szőlőmoly, tesebb a köz milliméter h 13—14 millim lehet ismeri háztét form egy kis nyere színű haránts a nyereg ala

A moly lek alsó felén miközben pá bogyókra va sen mintegy és szabad sz

Az ebb tehát eszö szinre és ter júniusi hern gyökba furak ja, részben összefonogat csomózott b csomózott b megyn vani már ügyis m mert rájuk

Egyes herny „Márton-szö Még n hernyó elha a karóra vár magának, a hernyó vesz llyen báb a

Május már április moly újra, illetőleg azo kél ki az a elején a vit

A százo gyarországo mutatta ige

II. A szőlőmolytö nézve is k nemzedéke táján, tehát és június Eleinte csalyeket elől nyó nagy akkor már

mindig fész vagy egy egyik-más cos bemé fedőt szö, néha több

s onnan r fészkehez áll, s má annyiszor, is, míg te

A h elején) p a levél sz akad késő kező első feketés-ba szelvény sorban k piszkos-zó testének kifejlődött és fűrge l gát a fész között ne valamivel de legtöbb lyezett 13 ból a lep levelek a 10—15 n 20—25 n állatra n folt és szárny a Ez a r lában a

Az petéit

midőn alkotásaikat a népek és országok, tehát nagy embertársadalmak részére meghozták, azokat csak azon társadalmak segítségével teheték közkinccsre; hogy így a jónak, hasznosnak terjesztésében minden embernek része lehet s az által érdemeket szerezhet s magát hasznosíthatja úgy, hogy, midőn az összeségnek a javát szolgálja, maga-magát is emeli, maga-magának is tesz jót. Minden jónak és hasznosnak csak úgy van igazi becsé, ha az közkinccset képez, hogy pedig azzá váljék, abban minden egyes ember munkálkodhatik. Egyszóval a társadalom minden egyes tagjának lehetnek érdemei a közjó érdekében; a társadalomnak minden jónak és szorgalmas tagja érdemes arra, hogy becsülve legyen s mint ilyen szeretessék.

Adjunk kifejezést roszalásunknak és sajnálkozásunknak a vallásháborúk sötét korszakának vak elfoglaltságáról, valamint annak, hogy az ember a vallását szeretheti anélkül is, hogy a vele nem egy felekezeten levő embertársát gyűlölné, hiszen éppen vallásunk írja elő a felebaráti szeretetet.

Igy elég tág mezőt nyit a népiskola többi tantárgya is mint természetrajz, embertan, beszédértelmi gyakorlatok stb. a gyermek szeretetének az egész társadalom és emberiség felé irányításához, melyekkel azonban külön-külön foglalkozni ezen estben talán nem szükséges, a mennyiben a módot és irányt eléggé megvilágították a felhozott példák is.

Az emberszeretet fejlesztésének, nevelésének második eszköze azonban

b) a példaadás és a gyermekek iskolai élete.

A tanítónak magának kell a szeretetben elől járni. A mely tanító a jót, hasznosat és nemest nemcsak beszédében, de viselete által is tiszteli, az által felkelti a gyermeknek is hasonló érzelmeit; hiszen a gyermeknek majdnem minden tette nem egyéb, mint utánzás. — „A példa a leghatásosabb eszköz az érzelmeik felkeltésében” — mondja Garamszeghi.

De hogy az által az emberszeretethez is szolgáljunk, bizonyítsuk és mutassuk naponként, hogy növendékeink iránti szeretetünk különbséget nem ismer, továbbá hogy növendékeink szülői közt rang és cím kedvéért különbséget nem teszünk. És ha valamely gyermek talán már az iskolába hozná ferde irányú érzelmeit, győzzük meg annak helytelen voltáról, fokozzuk le szeliden tulságos önbecsét.

Hatalmas eszköz még az emberszeretet érzelmének nevelésénél a kellő iskolai pajtáság feletti örökös.

Azért mozdítsuk elő, hogy a gyermekek közt rang, nyelv és valláskülönbség nélkül a kellő és szükséges pajtáság fejlődjék ki. A jó pajtáság az emberszeretet felkeltésének legbiztosabb záloga. Azért ne válasszuk el a gyermekeket a hely kijelölésénél rang avagy társadalmi osztály szerint, hanem keverjük össze a szegényt a gazdaggal, az urat a pórral; tekintettel legyünk csupán csak a gyermek érzelmei világának sajátosságaira, mert ellenkező jellemeket illetően összepárosítása nem rokon érzelmet, de gyűlöletet szül.

A felhozottak mellett szoktassuk még a gyermeket a felebaráti részvét és jótékonyság gyakorlásához, a mely erényes cselekedetek a szív fogékonyságát hathatósan növelik. Legyen azonban ezen szoktatás olyan, hogy annak minden cselekedete igaz szeretetből fakadjon.

Ezek által vélem én elérhetőnek az iskola azon valóban nemes célját, hogy a gyermek szívébe már zsenge korában oltassék be az emberszeretet sok áldásos, édes gyümölcsöt termő érzelme.

Persze az iskolának csak ezen nemes érzelem magvát elhínteni áll módjában, a menyiben a magból fakadó növény ápolása és növesztése már a család és társadalom kötelességei közé tartozik és hogy ezen növényke igen gyakran még idő előtt, zsenge korában letöretik, nem róható fel az iskola bűnéül.

Az emberi társadalom Petőfi szerint olyan mint egy szem gyümölcs, melynek egy egész nyár melege s így millió és millió napsugárra van szüksége, hogy megérjen, de ki merné tagadni, hogy az első napsugár, mely bár látszólag nyomtalanul tűnt el, hasztalan munkát végzett volna? hiszen az első napsugár nélkül az utolsó azon gyümölcsöt meg nem érlelhette volna.

És hogy azon óriási gyümölcs a társadalom még meg nem ért, a jelen kor nem vonható felelősségre; de értelmességünk tudatában kötelessége a társadalom minden miveltebb tagjának az érés óriási munka folyamán dolgozni.

(Vége köv.)

A sárospataki ref. leányiskola vizsgálatai. Június 23-án délelőtt folyt le a vizsgálat az ev. ref. leányiskolában. Reggel 8-tól az I. és a II., később a III—VI. o.-ban bámulatosan szép eredménnyel. Azok a szép, okos, értelmes feleletek, melyeket úgy a kicsinyeknél, mint a nagyobbaknál hallottunk, teljesen meggyőztek minket

egyfelől a tanítványok szorgalmas voltáról, másfelől a tanítónok alapos és kitűnő vezetéséről. De a ki erről az ernyedetlen szorgalomról és páratlan vezetésről igazán meg akar győződni, annak látnia kell azt a sok szép kézimunkát, a mivel ott a falak tele vannak aggatva mindenfelé. Míhdenféle neme a válogatott szép munkáknak képviselve van bő számban, sőt még egy néhány szép festésben is volt alkalmunk gyönyörködni. *Gecsey Etelka* tanítónő bebizonyította, hogy ő egyike azoknak a keveseknek, a kik hivatva vannak erre a szép és nemes, bár fárasztó s néha hálátlan foglalkozásra. Legyen jutalma az elismerés és a szülők megérdemelt hálája! — A kicsinyeknél külön megemlítést érdemel az írás. Oly szép írással, ilyen kezdők között nem minden iskola díeskedhetik, mint a milyent *Árvay Ilona* tanítónő felmutatott. Kivétel nélkül minden tanítvány szépen ír s bizony a hála és elismerés iránta sem kisebb, mint tanítónőtársa iránt. Az isten éltesse és tartsa meg őket nekünk minél tovább! — *Egy jelen volt.*

Évzáróvizsgálat.

A homonnai Andrassy Aladár grófné öceciája által fentartott kudozi leányiskolában az évzáróvizsgálatokat f. évi jún. hó 23-án és 24-én tartották meg a grófné öceciája, ft. és ngs. *Szukuray Agoston* apát-plebános és iskolai igazgató, számos szüle és tanúgybarát jelenlétében. A növendékek minden osztályban szabatos és szép feleleteikkel közmelegedést érdemeltek ki maguknak, melyből az oroszlanrész az egyes osztályokban működő apácákat illeti, mert az ő határt nem ismerő munkásságuknak köszönhető az elért szép eredmény, melynek úgy a grófné öceciája, mint *Szukuray Agoston* apát-plebános minden egyes osztály vizsgálatát alkalmával kifejezést is adott. Megtekintésre méltó volt még a szép munka kiállítás, mely egy külön tanteremben a növendékek kézi munkájából volt ügyesen összeállítva. **y.**

A sztropkai állami elemi iskolában

az évzáróvizsgálatok jún. hó 17-én vették kezdetüket és pedig a hittan vizsgálat jún. hó 22-én nyertek befejezést. Az eredmény most is, mint minden esztendőben igen szép volt. Meglátszott minden osztályban, hogy a tanítók lankadatlan tevékenységet fejtettek ki, mert csakis a tanítók vas szorgalma szülhette azt a meglepő szép eredményt, a mit a záróvizsgálatok alatt a nagy számú szülők és érdeklődők előtt a tanulók felmutattak. Valóban meglepő volt, hogy az idegen ajku gyermekek a mily szabatosan feleltek a feltett kérdésekre édes hazánk anyanyelvén. Iskolánk tehát nemcsak a tudást eszegeteti a növendékek lelkebe, de egyszersmind az idegen ajku gyermekekkel elsajátíttatja a magyar nyelvet s így itt a határszelen is nemsokára fog beszélni magyarul a lakosság apraja-nagyja egyaránt. Ma még ugyancsak a fiatalabb nemzedék beszélni nyelvünket, de ha így haladunk pár évtized múlva a ma még a legtöbbször is magyarul fog beszélni! — Állami iskolánk derék tanítói és tanítónői egyenként és együttesen is megérdemlik az elismerést fáradozásukért. — Végül pedig meg kell emlékeznünk arról is, hogy a f. é. apr. 1-én megjelent „Határszéli Zabszemek” című alkalmi vice-lap szerkesztői 20 ft 82 krt szolgáltattak át *Degró Péter* iskolaszéki elnökhöz oly célból, hogy ez az összeg a magyar nyelvet legjobb eredménnyel elsajátított idegen ajku gyermekek közt osztassék ki, a mi a záróvizsgálatok alatt az illető növendékek nagy lelki öröme meg is történt.

Záróvizsgálat.

Alsó-Hrabócon az állami elemi népiskolában jún. hó 26-án tartották a folyó évi záróvizsgálatot. A nagyszámú hallgatósnak a legjobb alkalmá volt tótajku vidékünk jövő generációjának magyarosodását megfigyelni. *Máca Alajos* itteni tanítónak méltánylandó érdeme, a kinek őszintén gratulálunk, hogy az óriási feladattal megküzdve, teljesen tót ajku tanítványait célszerű tanításmódszereivel oda vitte, hogy ma már egész szép magyar feleletet adtak a hozzájuk intézett kérdésekre. **r. l.**

A szőlőskői ev. ref. iskola.

Javára mához egy hétre, július hó 9-én. a S.-A.-Ujhelytől 3/4 órányira levő „*Hatfa*” furdóben, zártkörű nyári battyu-tánemulást rendeznek: *Kozma Gedeon*, ev. ref. lelkész, *Tóth Sándor*, urad. gazdatiszt, *Kun József*, ev. ref. tanító. — Személyjegy 2 kor. — Családjegy 3 kor. — Kezdeté délután 3 órakor. A mulatságot kedvezőtlen idő esetén is megtartják. — Az uradalmi pincéből való bor jutányos áron lesz kapható. A kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak ez iránt a rendezőség bármelyik tagjához.

A varannai áll. el. iskola

záróünnepé jún. 29. tartották meg a szülők és a gondnokság nagy részvétele mellett. *Pereszlyenyi isk.* gond. elnök lendületes beszédében adott kifeje-

zést a vizsgálatokkal való megelégedésének, az áll. gondnokság és a szülők részéről aztán figyelemztette a tanulóereget a nagy iskolai szünet alatt jó magavizseletre és a magyar beszéd használatára. A tantestületnek megköszönte a fáradságát. A tanulók részéről egy VI. osztályos megköszönte a gondnokság-, a szülők- és a tantestületnek a hat éven át reájuk fordított gondoskodást, aztán elbucszott tanulóársai nevében az intézettől. A Himmusz és a Szózat elénekzése után felolvastatt az érdemsorozat, kiosztattak a Hadik-Barkóczy gróf ömeltősága 30 ft. a Csöke dr. alapítványából, a város alapítványából. *Simonovics dr.* adománya és gyűjtéséből 8 ft 50 kr., *Lampel R.* adományából 10 korona, *Antalóczy Antal* 2 koronája, részint készpénzben, részint könyvekben. Ezenfelül a kir. tanfelügyelőségtől érkezett könyvek is kiosztattak. Fogadják a nemesszövület adakozók a tanúgy nevében a tantestület legforróbb köszönetét. Végül még minden gyermek kapott érdemsorozati füzetkét, mi nagyban buzdítja a tanulósságot szorgalomra és kintásra. **r. l.**

A Debreczeni Kereskedelmi Akadémia

női tanfolyamára oly leány-növendékek iratkozhatnak be, kik a felsőbb leányiskola vagy polgári iskola IV. osztályát, illetve a felső népiskolát elvégezték, esetleg ilyen bizonyítvány hiányában a főlveteli vizsgálatot sikeresen megállják. Egész évi tandíj 50 ft, beiratási díj 3 ft. Az iskolai bizonyítvány és beiratás díjának beküldése mellett előleges jelentkezéseket elfogad július hó 15-kéig az igazgatóság. A szeptember elsején kezdődő tanfolyamra csak korlátolt számmal (30) vesznek föl növendéket.

Köszönetnyilvánítás.

Ft. Inatko Emil gk. lelkész és h. alelnök ur szives volt a gálszécsi iparos t.-iskola 2 szegénysorsu, jól tanuló s jó magaviseletű tanulóját a vizsgálat alkalmával 1—1 fital megjutalmazni. Fogadja ezen dícséretre nem szoruló tetteért úgy a saját, mint a megjutalmazottak nevében is hálás köszönetemet.

Gálszécs, 1899. jún. 29.

Andrejkovits Pál,

ip. t. isk. igazgató.

Nyilvános köszönet.

A bodrog-zsadányi közös iskolában június hó 25-én megtartott fényes évzáróvizsgálat alkalmával a jelen volt 130 tanuló megjutalmazására a következő lelkes tanúgybarátok voltak szivesek adakozni: *Mélt. Lónyay Gábor* gr. tb. elnök ur 10 ftot, tek. *Sänger Árpád* urad. tisztartó, iskolaszéki elnök ur 72 db. ima és történeti könyvet, 30 db. képet és 25 db. érmet, *ft. Kolbay Gergely*, tolesvai plebános ur 40 db. vallásos könyvet és 50 db. képet, az iskolaszék 15 db. bibliát, tek. *Sztankay Béla*, bodrog-olasi körjegyző 130 db. írószekert, *Kecskeméti Mihály* községi bíró ur vizsgalapokra 2 frot. — Fogadják a nemesszövület adakozók a népevelésügy szent oltárára tett áldozatkészégükért községünk összes lakóinak őszinte hálaköszönete nyilvánítását.

Kelt B.-Zsadány, 1899. június 27.

Soltész Mihály,
iskola gondnok.

Kárpáti Péter,
tanító.

Közgazdaság.

Utmutatás a szőlómoly (Cochylis ambigua) és szőlőilonca (Tortrix pilleriana) irtására.

Ugy a régi, mint a most már rendes termést adó újabb telepítésű szőlőkben, legyenek azokban hegyiek vagy homlokiai, utóbbi három év óta igazgató aggasztó módon szaporodik a szőlómoly (*Cochylis ambigua*) és egyes helyeken hozzá csatlakozik már—bár ez idő szerint még szórványosan — a szőlőilonca (*Tortrix pilleriana*). Eme két rovar kártételeinek megállítására szolgáló védekezésmódot ismertetése előtt lássuk előbb röviden e két állat életmódját.

I. A szőlómoly évente kétszer szokott mutatkozni. Az első nemzedék hernyói május elejétől körülbelül június utolsó harmadáig található, a mikor kezdetben a fűrt apró bimbóit, később a nyiló virágzatot, majd az apró kötődött bogycákat pusztítják. E hernyó eleinte igen parányi és zöldes színű, később szennyes-rozsás vagy ibolyás-szürkés, legtöbbször azonban szennyes-zöldes, de feje és az utána következő első testiz feketésbarna; teljesen felnőtt korában 8—10 milliméter hosszú. E hernyót a fűrtön sohasem lehet szabadon látni, mert a míg egész kicsi (1 milliméter hosszú), addig belefurakodik a bimbókba, miközben azokat finom pókszálakkal összekötögeti, későbbben pedig részint az elragott virágokból, részint azok elvaló hulladékaiból ugyancsak a szájából eregetett pókszálakkal a fűrt gerezei között hosszukás fészket készít, a melynek belsejét kibéleli. E fészkekben

tartózkodik és innen indul ki, hogy kártételeit folytassa. Egy hernyó készíthet azonban egymás után több fészket is; innen van, hogy az ember abból egy fűrtön 5-6-ot is talál, de hernyót csak egyben.

Június végén teljesen kifejlődött és vagy az eddigi fészkekben, vagy inkább a karón és szőlőtöke alkalmas repedésében, de nem ritkán a szőlő kötözésére használt anyagban (szálma, guzsbaesavart fűzesszők, sás vagy raffia között) készített külön burokkban bebabozódik. Bábja csak mintegy 6 milliméter hosszú és világosbarna.

Két két mulva, és pedig június végén szórványosan, július elején tömegesen kikel e bából a szőlőmoly, mely valamivel agyobb és természetesebb a közönséges ruhamolynál, mert 7-8 milliméter hosszú és kiterjesztett szárnyával 13-14 milliméter széles. E molyra könnyen rá lehet ismerni arról, hogy hátán, ha szárnyait háztető formájára összeszeti, a felső szárnyain egy kis nyereg alakra emlékeztető kávésbarna színű harántsv huzódik; a felső szárnyak hegyén a nyereg alakú rajzhoz hasonló színű pont van.

A moly a nappal legnagyobb részét a levelek alsó felére húzódva tölti, csak este röpködik, miközben pázik és vagy a már félig kifejlődött bogyókra vagy azok nyeleire egyet-egyet, összesen mintegy 30-40 petét tojik. E pete fehéres és szabad szemmel nem igen vehető észre.

Az ebből a petéből kikélt kis hernyócska, tehát e szőlőmoly második nemzedéke, mely színre és termetre majdnem teljesen azonos a júniusi hernyóval, július és augusztusban a bogyókba furakodik. Azokat részben egészen kirágja, részben csak kikezdi, de szálaival mindig összefonogatja. Az így megtámadott és összecsomózott bogyók, melyek legtöbbször a fűrt hegyén vannak, rothadnak, nemesak azért, mert már úgyszólván sérülve, hanem azért is, mert rájuk telepednek a különböző gombák is. Egyes hernyók akadnak azonban a fejletlen u. n. "Márton-szőlő"-ben még október hónapban is.

Még mielőtt a szüret ideje beköszönt, a hernyó elhagyja a fűrtöt és vagy a tőkére, vagy a karóra vándorol, hol bebabozódási helyet készít magának, a melyben október végéig eleinte mint hernyó vesztegel s csak azután bábozódik be. Ilyen báb alakjában ki is telet

Május elején, de ha meleg a tavasz, akkor már április végén megjelenik a jövő évben a moly újra, mely petéit a bontakozó hajtásokba, illetőleg azokban a bimbókra tojja; e petékből kél ki az a nemzedék, mely tavasszal és nyár elején a virágfűrtöket szokta rongálni.

A szőlőmoly előfordul szórványosan Magyarországon s mint azt az 1898-iki esztendő mutatta igen nagy károkat okozhat.

II. A szőlőilonca (*Tortrix pilleriana*) a szőlőmolytól, nemesak nagyságra, de életmodjára nézve is különböző, mert évenként csak egy nemzedéke van. Kártételét május eleje, közepe táján, tehát a szőlőmolylyal egyidejűleg kezdi és június közepéig, esetleg végéig folytatja. Eleinte csak a hajtások hegyein rágesál, a melyeket előbb többé-kevésbé összefon, de a hernyó nagyobb (május végén, június elején), akkor már az alsóbb levelekre száll le, s itt is mindig fészket készít magának olyformán, hogy vagy egyszerűen behajlítja és leköti a levél-egyik-másik karélyát, vagy hogy egy levél rancos bemélyedésében maga fölé szálaiból egy fedőt sző, s abban él, vagy végül, hogy összefon néha több levelet vagy fűrtöt is, ebben tanyázik s onnan rágja az elérhető zöld részeket. Ha a fészkehez közelbe nines mit rágnia, akkor odébb áll, s más helyen ismét újabb fészket készít annyiszor, a mennyiszor szükséges: 8-10-szer is, míg teljesen kifejlődik.

A hernyó eleinte (április végén, május elején) piaci, sárgászöld, majdnem olyan, mint a levél színe, de egy-két sárgás-zöld hernyó akad később is közte; feje és feje után következő első testszelvényének felső része fényes feketés-barna vagy fekete; hátán az első testszelvény után következő testrészen, két hosszú sorban kis fehér, vagy zöldes pontocskákból piszkos-zöld, vagy vörhenyes szörök erednek; testének alsó színe világos-zöld. Hosszúsága kifejlődött korában 30-40 millim. Igen élénk és fürge hernyó; legkisebb érintésre kiveti magát a fészkekből, úgy hogy azután a zöld lomb között nehéz rátalálni. Július elején vagy néha valamivel később, kikel a karókon és tőkén, de legtöbbször az összefonott levelek között elhelyezett 12-14 millim. hosszú barna színű bábokból a lepke. Ez is éjjeli állat s a nappalt a levelek alsó felén meghúzódva tölti. Ez a lepke 10-15 millim. hosszú, kiterjesztett szárnyakkal 20-25 millim. széles és agyagszín-sárga, de ez a szín igen sok színnyalatú. Jellemző ezen állatra nézve, hogy felső szárnyán a tónél egy folt és azután három harántsv van, mely a szárny alapszínénél mindig sötétebb árnyalatú. Ez a rajz is azonban olyan változó, mint általában a pillének alapszínezete is.

Az este rajzó és ugyanakkor pározó pille petéit 10-20, legtöbbször 50-60, de olykor

150-200 darabból álló esómóban a szőlőlevél felső lapjára tojja. E pecsét nyoma eleinte halvány zöld de kikéleskor feketés-szürke. A petékből kikélt hernyók kikéles után rögtön, a nélkül, hogy sokat rágnának, elszélednek és alkalmas helyen, kivált a karókon és a tőke elválódozó kérge alatt telelőre huzódnak, honnan azután jövő évben ismét a fakadó szőlőhajtásokra vándorolnak föl, hogy kártevésüket itt újból megkezdjék.

Ez a rovar — a szőlőilonca — mint éppen honi eseteink mutatják, vidékenként és kisebb-nagyobb időszakokban igen nagy károkat okoz, sőt ha csakugyan tömegesen mutatkozik — mint az éppen Magyarország déli részén a 80-as évek elején megtörtént — tönkre teheti az egész termést is, mért is okvetetlenül szükséges, hogy kártételeinek gátat vessünk.

III. Minthogy a szőlőmoly és a szőlőilonca az ország legtöbb részén ez idő szerint még csak szórványosan fordulnak elő, legfőbb suly e két rovar hernyójának irtására fordítandó, egyrészt azért, mert az ilyen korban könnyen föltalálható s ugyancsak könnyen irtható is, s másrészt azért, mert ez az eljárás aránylag véve a legelősb munkával, de egyuttal a legjobb sikerrel jár.

Addig, míg a moly hernyója (május elejétől június közepe tájára) a fűrtön élőködik s ott a megrágott szőlővirágzat részeiből készített gubóiban él, nem kell egyebet tenni, mint kötözés alkalmával a tőke virágzat-fűrtjeit egymásután végig megnézni s a kis hernyó fészket leszedni. Minthogy pedig egyik-másik hernyófészke üres, azért nem kell a hernyót magát keresni, a mi hiábavaló időtöltéssel jár, hanem le kell szedni valamenyi gyanus fészket. Hogy a szedő munkások (legjobbák arra munkásnők) szedés közben a fűrtöket ne igen rongálják, célszerű ha azok hernyó-csüptetőkkel vannak felszerelve. Ez a hernyó-csüptető pedig házilag készíthető, s a mennyire ahhoz csak 35-40 cm. hosszú és 3 millim. vastag átmérőjű nyers (nem izzított) drótdarab szükséges, amelyet közepe táján egyszer vagy kétszer karika alakjára kell hajlítani, de úgy, hogy a drót két vége, mint a nagy U betű két szára egymással párhuzamosan álljon. Az így készített csüptető két szárát azután kalapácsal laposra kell kalapálni s a szétkalapált hegyét reszelővel egyenesre igazítani.

Hogy pedig a csüptető összeérő két lapos hegyével a hernyófészket jobban és biztosabban megfogni lehessen, jó hogy ha ez a két hegye belülről érdes, mely érdességet neki szintén a a reszelő élével lehet adni.

E csüptetővel azután egyes hernyófészkeket a fűrtnek nagy sérelme nélkül szedhető ki, és a hernyó vagy megsemmisíthető kézzel, vagy — a ki munkáit ellenőrizni akarja — szedet-heti az fészkeztől egy kis — vagy egy harmadnyira vízzel telt — edénybe (legjobban: övreből) befőztes üvegbe.) A munka eleinte, míg a munkások belejönnek a kellő gyakorlatba, lassu, de azután szaporán halad. Hol nagy a fertőzés, ott tanácsos, hogy 8-10 munkás után egy megbízható felügyelő munkás menjen, a ki a munkát ellenőrzi s a hanyag munkást az elhagyogatott hernyók felszedésére utasítja.

(Vége köv.)

Pénzintézetek reformja. A Magyar takarékpénztárak központi felzálogbankja részéről kiküldött bizottság reformtervezete fontos feladatot kíván a kereskedelmi és iparkamarákra reabizni, jelesül azt, hogy a kamarák kebelében külön *hitelügyi osztály* szerveztessék, a kívül-ről jövő ellenőrzés gyakorlása és a pénzintézetek érdekeinek képviselése végett. Ha ez az eszme elfogadtatnék, a kereskedelmi és iparkamarák mai szervezetének jelentékeny megváltoztatása válnék szükségessé; a kamarák működésükre készlethez jutnának, ami nemesak nagy munkaszaporulattal, de nagy költséggel is járna és a pénzintézetek részéről befizetendő kamarai illetékek jövőben nem a kamara általános kereskedelmi és ipari célokat szolgáló működése érdekében lennének felhasználhatók, hanem a külön *hitelosztály* rendelkezésére lennének bocsátandók.

Wetterschneider Miksa, a hegyalja-mádi takarékpénztár titkára, lapunknak is jeles munkatársa, erről a tárgyról a "Magyar Pénzügy" f. évi jún. 22-iki számában hosszabb cikkelyt irt és abban a kassai keresk. és ip. kamarát mely a cikkely írójának ebbeli megkeresésére, — hogy t. i. mint már a miskolezi és besztercebányai kamarák tették — a területén levő pénzintézeteket a reformterv megvitatása végett értekezletre hívja össze, kitérő feleletet adott, így aposztrofálja:

"A kassai kamara tehát *tanulmányozza* a reformot. Ez kétségkívül szép dolog. De hogyan tanulmányozza, ha a legilletékesebb tényezők, a pénzintézetek véleményét nem óhajtja megismerni? A kamarának, ha éber figyelemmel szemlélte volna az eseményeket, tudnia kellene, hogy ama nézete, hogy a reformot *nem kell*

forszírozni, túlhaladott álláspont, valamint az is, hogy a vidéki intézetek függetlenségét nem szabad a reformnak érinteni. A reformot tényleg erősen forszírozzák és az a függetlenséget nagyon is érinti! Ha tehát a kamarának ilyen reform nem kell; ha a vidéki pénzintézetek autonómiájának megvédése érdekében sorompóba lépni szándékozik: nem tehet okosabbat, mint ha értekezletre hívja egybe a területén székelő pénzintézeteket és azok véleményének érvényre-emelését tüzi ki feladatává".

"Ha pedig szavunk kiáltószó marad a pusztában: a vidéki pénzintézetek, a reformterv megvitatása végett, a kereskedelmi és iparkamara kezdeményezése *nélkül* is meg fogják tudni tartani értekezletüket és képesek lesznek a nem megfelelő reformtörvények ellenében állást foglalni. De . . . ki kell majd terjesztenünk a reform-mozgalmat abba az irányba is, hogy *megszabaduljunk attól a terhes adótól, melyet ellenzolgáltatás nélkül a kereskedelmi és iparkamarákról szóló törvény e pénzintézetekre hárít*".

Hitelosztálytervezet. **Andrássy Sándor** gróf az alsó-hrabóczi körjegyzőség községekben **Gan-czaugh Miklós**, az ottani körjegyzővel **Steiner Józseffel**, hitelosztálytervezet létesítésén fáradozik. Az e célra kibocsátott aláíró iverken történt tömeges jegyzések bizonyítják a cél üdvös voltát. Az alakuló közgyűlést valószínű, hogy már a jövő héten meg tartják. r. l.

Vármegyei Hivatalos Rész.

Ad. 1369. kb./99. sz.

Olvastatott a kereskedelmügyi m. kir. minister ur öngyméltóságának f. évi 21-én 31446. számú rendelete, mellyel a Szerenes község határában az ottani állomás kibővítése céljaira szükséges földterületnek kisajátítási eljárását az 1881. évi XII. tez. 32 §-a értelmében elrendelvé, felhívja a bizottságot, hogy a kisajátítási eljárásnak az idézett törvények 33-40. §§-ai értelmében leendő megtartása céljából szükséges további intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

A nagyméltóságu m. kir. kereskedelmügyi minister úrnak 1899. évi 31446. sz. rendelete felolvasatván ennek alapján a kisajátításról szóló 1881. évi XII. t. cz. 33. §. értelmében a kisajátítás foganatosítására Meczner Gyula elnöklete alatt Hönseh Dezső kir. főmérnök s Kováts Gábor bizottsági tagok küldetnek ki; jegyzőül Prihoda Etele aljegyző rendeltetett ki.

Az eljárás határnapjával 1899. évi július hó 8-ik napja d. e. 9 órája, összejöveteli helyül Szerenes község háza tüzetik ki.

A kisajátítási tervezet, s összeírás egy példánya a szerenési járás főszolgabirójának oly felhívással küldetik meg, hogy ezen iratokat Szerenes község házában a tárgyalást megelőzőleg legalább 15 napig közszemlére tegye ki, s erről és a tárgyalás idejéről az érdekelt feleket a helyi szokáshoz képest haladék nélkül annak figyelembe vételével értesítse, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Mely határozat a "Budapesti Közlöny" mint hivatalos hírlapban egyszer, a "Zemplén" című helybeli heti lapban pedig háromszor közzététetni határozatlik.

Miről az ügyiratok kiadásával Meczner Gyula mint a bizottság elnöke határozatlik, valamint Hönseh Dezső és Kováts Gábor bizottsági tagok s Prihoda Etele aljegyző mint a bizottság jegyzője; végül a tervezet s összeírás egy-egy példányának csatolása mellett a szerenési járás főszolgabirója értesítettik.

A határozat egy-egy példánya egyszeri közzététel végett a Budapesti Közlönynek és háromszori közzététel végett a "Zemplén" című helybeli hetilap szerkesztőségének megküldetni határozatlik.

Kelt Zemplén-vármegye közig. bizottságának S.-A.-Ujhely, 1899. évi június hó 14-én tartott ülésében.

3-3

Molnár István, főispán,
mint a közig. biz. elnöke.

2230/I. 99. sz.

A n. mihályi j. főszolgabirától.

Körözvény

Timkó János kácsándi lakos tulajdonát képező egy db. 4 hónapos veres színű, fehér homlokú úszó borjuja udvarából elszaladt és a mai napig elő nem került. — Körözését elrendelem.

N.-Mihály, 1899. június 26-án.

Füzesséry Tamás, főszolgabiró.

Nyilt-tér.)

A „Zemplén“ folyó évi 23. számában Glük Dávid által közzétett nyilatkozatra válaszként a következő:

En, hogy bocher voltam, nem szégyellem, mert annak köszönhetem, hogy vendégeimmel bánni tudok tisztességesen, de hogy Glük póstásból koresmárossá lett, s ennek az állásának se tud megfelelni, azt inkább restelheti. A mi a Schwarcz és Rosenwasser féle pénzeket illeti, Glüknek az állítását tagadom és aljas rágalomnak nyilvánítom, azt majd az esküdtszék fogja megmondani, kinek van igaza, valamint a kert-bérlet tárgyában is a mélt. püspök úr által a kímoldítás iránt indított s beadott per fogja eldönteni az igazat. A nagyérdemű közönség tudja legjobban megítélni, hogy milyen ember vagyok én s milyen Glük — s az ügyet részemről e helyütt befejezve, maradtam tisztelettel

Gutman Ignátz.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	július 2. Sárlos B.-A.
Hétfőn,	július 3. Heliodor.
Kedden,	július 4. Ulrik.
Szerdán,	július 5. Cirill Metod.
Csütörtökön,	július 6. Izajas.
Pénteken,	július 7. Willbald.
Szombaton,	július 8. Erzsébet.

A szerkesztő póstája.

H. A. dr. úrnak — Bécs. A Tolcsa várára vonatkozó okiratok hírelve minket nagyon megörvendeztetett. Kérve kérjük sziveskedjék a másolatokat, ha csak lehet a fordítás mellékelésével, szerkesztőségünkhez még e hó folyamán eljuttatni. Legszivesebb üdvözlötünk a hazából!

F. L. úrnak Szinna. Legkésőbb a f. hó 20 áig kérjük s előre is köszönjük!
Zalavölgyi. Próbálja beküldeni valamelyik gyermek-ujsgába.

T. úrnak — B-Szentes. Marad a jövő század zenéje.
Z. G. úrnak — Megyasszó. Az irások, tudtommal, már ott vannak. Utánok mennek, s még e hónapban, az ügy doktorai is. Szives üdvözlötünk és a neo-professzorhoz gratulációink!
M. M. Boesásson meg, hogy rajtunk kívül álló okok miatt az igen lelkes és szép alkalmi poemát mai számunkba már föl nem vehettük. Kéziratát visszaküldjük-e?

Felolós szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

Tk. 5295/898. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Szépkuthi József és társai végrehajtást szenvedtek elleni 47 forint 26 kr. tőkekövetelés és jár. iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság területén lévő Kir.-Helmezc községi határában fekvő és a kir.-helmezi 805. sz. tjkvben 228. hr. sz. a. foglalt és 1/48-ed részben adós Szépkuthi József 1/48-ad részben adós kiskoru Szépkuthi László 1/48-ad részben adós Szépkuthi Mihály kiskoru Szépkuthi László 1/48-ad részben adós Szépkuthi Matild, 1/48-ad részben nem adós Szépkuthi Gyula, 1/48-ad részben nem adós Szépkuthi Bálint, 1/48-ad részben nem adós Hanusovszky István, 1/48-ad részben nem adós Hanusovszky Erzsébet ferj. Domokos Györgyné 1/48-ad részben nem adós Juhász János és neje szül. Lukács Julianna nevében álló 104/b. ó. i. számú házas belsegre a végrehajtási törvény 156. §. alapján egészen 480 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi július hó 20-ik napjának délelőtt 10 órakor Kir.-Helmezc város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfél annyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezcen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál 1899. évi március hó 2-án.
Dancs György, kir. albiró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kunda Mihályné s társai mint Mopak András végrehajtót jogutódainak Jaczkó György és Jaczkó Mihály, mint Szalatodnek Mihály végrehajtást szenvedő jogutódai 168 frt tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbírósa) területén fekvő a szácsuri 241. sz. tjkvben A. I. 1-6. sor (382-583), (611-612), (757-758), (835-836), (980-981), (1079-1080.) hr. szám, A. II. 1-6. sor 580, 609, 755, 838, 983, 1078 hr. számok alatt fekvő ingatlanból Jaczkó Mihály B₃ és Jaczkó György B₃ alatti jutalékára 504 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július hó 18-ik napjának délelőtti 9 órakor Szacsur községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 50 forint 40 krajcárt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt másfél annyi értékű óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál 1899. évi április hó 24-én.
Bálint, kir. albiró.

S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.
ad. 3312/99. sz.-hoz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város a Czepe dűlőben egy köztemető felállítását határozván el a felépítmények ugymint: kerítések, szolgálok és hullaház kiépítésére **f. évi július hó 15-ik napjának d. u. 3 órájára** írásbeli ajánlatok elfogadása mellett S.-A.-Ujhely város házában hivatalos helyiségben ugyanakkor megtartandó szóbeli nyilvános árlejtési verseny tárgyalást tűzök ki.

Az árlejtésnél csak szabályszerűen kiállított és ideje korán beérkezett ajánlatok fogadhatók el. Bánatpénzül a költségvetési 9464 frt. összegnek 5%-a készpénzbe letendő.

Az árlejtési feltételek a városi építészeti felügyelő hivatalos helyiségében naponta 11-12 óra között megtekinthetők.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a tanácsnak 1899. évi július hó 1-én tartott tanácsüléséből.

Székely Elek s. k.,
polgármester.

4488/Tk. 1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A király-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Szébenyi András végrehajtást szenvedtek elleni 232 frt 34 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti ügyében, a kir.-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság területén lévő Kis-Géres községi határában fekvő és a kisgéresi 29. számú telekjegyző-kvben 30, 223, 223, 750, 909, 1259, 1340, 1884, 1887, 2168. hr. sz. alatt foglalt és végrehajtást szenvedett Szébenyi András jogutódai kiskoru Kovács Zsófia, Lidia, Erzsébet és Sándor nevében álló ingatlanokra 60 forintban ezennel a megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb jelzett ingatlanok az 1899. évi július hó 19. napjának d. e. 11 órakor Kis-Géres községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át, készpénzben vagy másfélannyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezcen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál 1899. év február hó 7. napján.

Dancs György, kir. albiró.

Tk. 398/899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Berkovics Ignác végrehajtónak Deutsch Dezső végrehajtást szenvedtek elleni 100 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbírósa) területén lévő a varannói 427. számú tjkvben A. I. 2. sorsz. 213/a. hr. sz. a. felvett s Deutsch Dezső végrehajtást szenvedő, továbbá az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a értelmében Deutsch Albert, Deutsch Izidor, Deutsch Jakob, Deutsch Dóra férj, Klein Markusné, Deutsch Vilmos és kk. Deutsch Leni társtulajdonosok nevében álló ingatlanra 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban a C. 7. sorszám alatt öz. Deutsch Morné szül. Schwarcz Judit javára bekezeleztetett huzonélvezeti jog épségben hagyásával elrendeltetik.

Amennyiben azonban az ingatlan a szolgalmat megelőző jelzalogos követelések kielégítésére szükségesnek mutatkoz 600 frton alul adatnék el, az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül kizűtött határnapon újabban elárverezendő és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi július hó 7. napján d. e. 8 órakor Varannó községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál 1899. évi április hó 24-én.

Bálint, kir. albiró.

Tk. 4108/99. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Kolener József örökösei által kérelmezett végrehajtási árverés joghatályával bíró önkényes árverési ügyben a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósa) területén lévő S.-A.-Ujhely város határában fekvő a s.-a.-ujhelyi 2516. sz. tjkvben foglalt öz. Szentgyörgyi Lajosné szül. Kolener Janka, öz. Szentgyörgyi Józsefné szül. Kolener Sarolta, öz. Horváth Pálné szül. Kolener Julianna, Hönch Dezső, öz. Madarász Lajosné szül. Hönch Janka, Czibur Bertalané, Hönch Emma, Hönch Miklós, Dr. Kovács Albertné szül. Reviczky Margit, Herczog Lipótné szül. Reviczky István, Soltész Józsefné szül. Reviczky Leonóra, Reviczky Etelka, Kuppis Jozsefné szül. Soltész Anna és kk. Soltész Sándor nevében álló és együttesen árverés alá bocsátandó (2755, 2758), (2759, 2762), (2763, 2766.) hr. számú szőlő és szántóföld 1136 frtban,

a s.-a.-ujhelyi 2139. sz. tjkvben foglalt és ugyanazok nevében álló és szintén együttesen árverés alá bocsátandó + 4687 és + 4731. hr. sz. rétre az árverést 216 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi július hó 20-ik napjának d. e. 10 órakor s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 113 frt 60 krt és 21 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki

küldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál 1899. évi május hó 1. napján.

Wieland,

kir. törvényszéki bíró.

Tk. 2763/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Latta Jánosné szül. Bucsko Mária végrehajtónak Danko Miklós végrehajtást szenvedtek elleni 110 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a homonnai kir. járásbírósa területén lévő Csukalócz községi fekvő I. a csukalóci 8. sz. tjkvben A. I. 1-65. sorszám alatt fölvetett nemesi birtokból 1899-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-12

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
Kitüntette arany érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíttatnak és ami a festék szürtszatiságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

női- és férfi ruha-divat-üzletemet

nagyra-beesült vevőim kényelmére, a Weckerle-téren lévő, a volt **Kellner József fia** bolthelyiségébe helyeztem át.

Amidőn ezen változtatást b. tudomásukra hozni van szerencsém, kérem, hogy eddig irányomban tanusított nagyra-beesült pártfogásukba továbbra is részesíteni méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel:
Wessely Mór.

Eladó ház és szőlő.

Sárospatakon, a Rákóczy-utczában, a Népbank szomszédságában lévő Patonainé-féle ház, továbbá a Nagyhomokon lévő beültetett és bekerített szőlő eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál **Reményi Vendel** Sárospatakon.

Idült légcső-, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban, húgykő és fővény kórban szenvedőknél az országszerte **páratlannak** ismert és használt üdítő ital a

PARÁDI

savanyu viz

hatalmas gyógyerővel bír, különösen ott, hol az ivóvíz rossz, vagy ahol gerjes és járványos betegségek szoktak uralkodni, igen ajánlható.

Kizárólagos raktár S.-A.-Ujhely részére
MALÁRTSIK GYÖRGY
mindennemű bel- és külföldi természetes ásványvizek raktárában,
fűszer-, esemege és gyarmatáru kereskedésében.

Csak fiatal embereket

érdekel tudni, hogy a

Párisi Dr. Boiton-féle

Injectio Oriental

már néhány nap alatt elmulasztja még a legrégebb és legelhanyagoltabb kifolyást is. Felesleges tehát Santal vagy Copaivát használni, mely csak a gyomrot rontja, de a bajt nem gyógyítja.

Kapható egyedül
Zoltán Béla
gyógyszertárában
Budapest, V., Nagykorona-utca 23.
Ára üvegenként 1 frt. 1.20 kr. előleges beküldésével franco.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsirmentes készítmény a

MARGITCRÉME.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pürsénést, pattanást, bőratkát (mitesser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczínét kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arcot naponként Margit-Crémmel masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Óvszer a nap és szél befolyása ellen.
Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.
Margit-hőlgypor 60 kr Margit-szappan 35 kr.
Margit-fogpép (Zahn pasta) 50 kr.
Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti szinét adja vissza 1 frt
Hajszőkítő bármily haját arnyszőkőre fest 50 kr. és 1 frt.
Tanochinin pomade legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.
Világosvári Bohus hajszepedő dőlceg, szép hajszar nevelésre 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-utca 12

Bel- és külföldi gyógyszerészi és higiénikus különlegességek, kötszerek, tolette cikkek raktára.
Telefon 111. szám.

Főraktár: **Widder Gyula** és **Kádár Gyula** gyógyszerészeknél.

Raktár minden gyógyszerésznél.
3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

288/1899. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi április hó 12-én kelt 3931. sz. végzése következtében a zemplényi ker. ipar-, termény- és hitelbank javára Vaszily János L-polyáni lakos ellen 590 frt s jár. erejéig 1899. évi április hó 13-án kielégítési végrehajtásilag feloglalt 370 forintra becsült ingóságok ugym.: löseplőgép és rosta 590 forint tőke, 1899. évi január hó 21-től 6% kamat, 59 forint 10*kr. és még leendő költségek kielégítésére, a kir.-helmezi kir. járásbíró 1899. évi április hó 24-én kelt V. 142/2. számú végzése folytán **1899. évi július hó 5-ik napjának d. u. 3 1/2 órakor L.-Pólyán közösgében** a helyszínen nyilvános árverésen, készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is el fogják adatni.

Kelt Kir.-Helmezz, 1899. évi június hó 15. napján.
Szabó Lajos,
kir. jbir. végrehajtó.

829/1899 végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. I. 219/1. számú végzése következtében hivatalból képviselt a Lipót városi bank m. szövetkezet javára Goldschmidt Flóra helybeli lakos ellen 600 forint s jár. erejéig 1899. évi június hó 5-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 555 frtra becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság 1899. évi V. I. 219/2. számú végzése folytán 600 forint tőkekövetelés, ennek 1899. évi márczius hó 26. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 45 forint 48 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben Fleisner Frigyes házában leendő eszközökre **1899. évi július hó 17. napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is fogantatottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi június hó 24-én.
Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy fiamat, ki is a külföld több nagyobb városában a szobafestészetben bő gyakorlatot szerevezve és a bécsi műiparkolában alapos szakképzettséget nyert

szobafestő-műhelyem

önálló vezetésével megbiztam.

Ennélfogva vállalkozom mindenféle **szobák, termek, templomok, stb. festésére, esetleg tapettázására, a Burchard-féle franciaia tapetta gyár hírneves gyártmányaiival; Plasztikus szoba- és teremdíszítésekre** (papir maschéval); mindennemű **mázoló** és e szakkbavágó munkákra, melyeket pontosan és a mai kor kívánalmainak megfelelően, modern és stilszerű kivitelben készítek és ezelszerű előnyeim által jutányosabban dolgozhatok, mint bármely e vidék festője. — Kegyes párforrásáért és számos megbízásért esedezve maradtam teljes tisztelettel:

Klein Jakab,
szoba- és díszfestő.
S.-A.-Ujhely, Papsor-utca 216. sz.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kadákat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat
legszilárdabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje

KASSÁN.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közön-
ség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör“
emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is
teljesen megfelelőleg jól berendezett

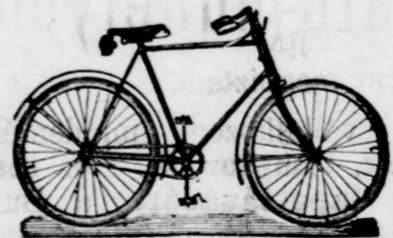
BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott
a földszinten egy **nagyszabású butorraktárral**
magnagyobbitottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meg-
győződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktárom-
ban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kívánalom-
nak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem
e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n.
é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

KORNSTEIN IGNÁCZ

S.-A.-UJHELY.

Steyeri fegyvergyári „Waffenrad“ és

„Helical Premier“ kerékpárok, kerékpár alkatrészek, Reithoffer és Dunlap-
féle köpenygyummi és légtömítők.

Mindennemű **vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök,**
gépfelszerelési **anyagok, géphajtó szijak, ruggyanta áruk**
dusan felszerelt raktára.

Oliva, repace, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok
s **Tovatte gépsziradék.**

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román ezement, kátrány- és asphalt, fedél és elszigetelő
lemezek állandó nagy raktára.

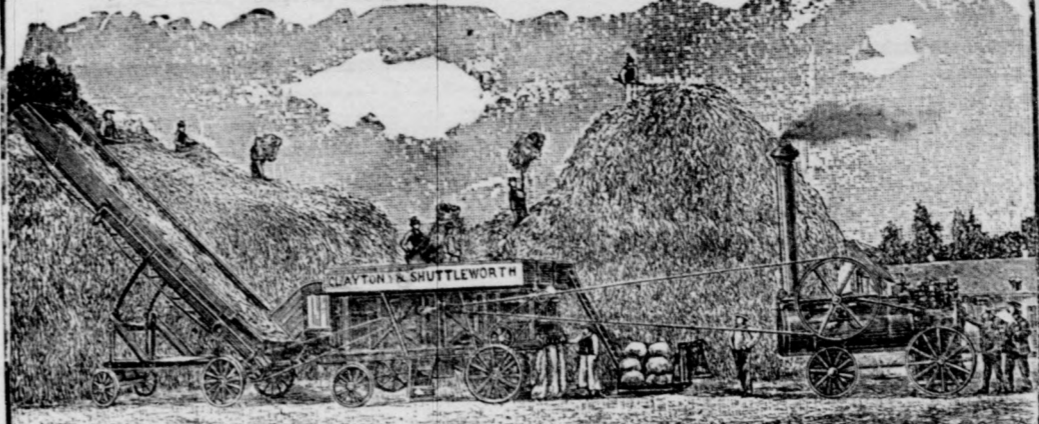
Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő **cséplőkészleteket** s
lokomobilokat, egy használt hibátlan **kazánt.**

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a 'Zemplén'-gyorsajtóján.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, ióhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

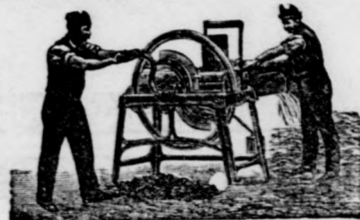
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecsavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
daráló, őrlő-malmok,
egyetemes aczél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

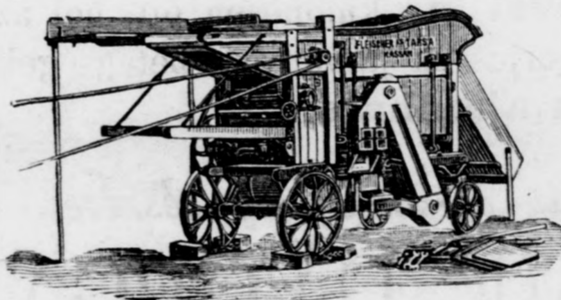

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapaszt-
alatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyár-
tott jóhírnevű gépeit a közeledő **nyári időnyre** nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű
járással járgány,
vagy gőzmozgony általi
hajtásra.

Kézi cséplőgépeit jár-
gány hajtásra is alkal-
mazva, szalmarázó ké-
szülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá
mindennemű **szivattyukat, gőzgepeket**
és **gőzkazánokat**. Szeszgyár berende-
zéseket m. p. Hencze-főzőket, kavará-
készülékeket, málate- és burgonya-zu-
zókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölő-
ket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak
jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán úrnál S.-A.-Ujhely

kinél a cég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődénkek
gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve
küldjük.

Elsőrangú biztosító társaság

a megye és vidéke részére vezérügynök-
séget és ügynökségeket szervez.

Ajánlkozók sziveskedjenek ajánlatai-
kat „Jövedelem“ jelligje alatt Fischer J.
D. hirdetési irodájába Budapestre Zsibárus-
uteza 7. küldeni.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálása-
nak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájda-
lomszillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél,
csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenténi árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert
több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki
neme akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegy-
zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTAL

